Пролетарии всех стран, соединяйтесь! — Proletarjusze wszystkich krajów, łączcie się! — Пралетары ўсіх краёў, злучайцеся!

УМОВЫ ПАДПІСКІ:
На 1 мес. 90 к.; на 3 м-цы—2 р. 60 к.; на 6 месяцаў—5 р.; на 1 год—9 р. 75 к.
Зьмена адрасу: мясцовага—10 к., іншагародняга—20 кап.

ПЛАТА ЗА АБВЕСТКІ:
За радок нонпарэлі (пасля тэксту)—50 кап. Іншагароднія—1 р.
Перад тэкстам у два разы даражэй.
Пры шматразовым друкаваньні—скідка па згодзе.
Згодна паст. СНК ад 10 верасьня 1924 г. бярэцца зьверх тарыфу 10 проц. падатку.

Падпіска і абвесткі прымаюцца: У Гал. Канторы газ. „Зьвязда"—г. Менск, Савецкая, 63, (трэці паверх) ад 9 гадз. раніцы да 3-яэ гадз. дня. У акруговых гарадах—у аддз. Бел. Дзярж. Выдавецтва і ва ўсіх пашт.-тэл. канторах.
РЭДАКЦЫЯ—Г. МЕНСК, САВЕЦКАЯ, 63.

ЗЬВЯЗДА

Орган Цэнтральн Камітэту камуністычнае партыі (бальшавікоў) Беларусі і Мен. АК КП(б)Б.

Рэдакцыя і галоўн. кантора
1) Рэдактар прымае ад 11—1 гадз. дня; тэлефон № 10-74. 2) Сакратар рэдакцыі—ад 12 да 2-ое гадзіны дня, тэлеф. № 6-19. 3) Начны рэдактар (друкарня) ад 6 гадз. веч. тэл. № 6-42.
Кіраун. Гл. Канторай, Кантора абвестак і падпіскі — тэл. № 761.

СУБОТА, 19 СТУДЗЕНЯ 1929 г.
№ 15 (3123)
Кошт асобнага нумару усюды 5 кап.

Год выданьня дванаццаты.

У панядзелак, 21 студзеня г. г., а 7 гадз. увечары ў Доме Культуры адбудзецца

ўрачыстае жалобнае пасяджэньне, прысьвечанае 5-ці годзьдзю смерці У. І. ЛЕНІНА

Менскага АК КП(б)Б і гарсавету сумесна з партыйнымі, прафэсыянальнымі і іншымі рабочымі арганізацыямі.

Члены і кандыдаты ЦК, ЦКК, АКК КП(б)Б, члены і кандыдаты ЦК і АК ЛКСМБ, члены ЦВК, СНК, АВК і ЦСПСБ праходзяць па сваіх пасьведчаньнях, іншыя па білетах, якія разасланы арганізацыям.

Камісія.

Знойдзены новыя лісты У. І. Леніна

АДЭСА, 18. Краявы гістарычны архіў знайшоў у архівах адэскага ахраннага аддзяленьня перапіску паміж Леніным і адэскімі партыйнымі работнікамі.

Сярод лістоў маецца ліст Леніна з Парыжу ад 21 кастрычніка новага стылю 1904 году да т. Лявіцкага (Осіпа), які стаяў у той час на чале адэскай партарганізацыі. У лісьце Ільліч паведамляе Лявіцкага аб арганізацыі ў хутнім часе органаў бюро камітэту большасьці «трох» і тут-жа дае шэраг каштоўных указаньняў адэскаму камітэту наконт аб'яднаньня бальшавіцкіх сіл вакол «трох».

Знойдзены таксама скапіраваны агэнтамі ахранкі ліст Леніна з Нюрэнбэргу ў Адэсу ад 7-2 новага стылю 1904 году. Ленін у гэтым лісьце запрашае таварыша Зоэна—члена Паўднёвага бюро камітэту бальшавікоў—у Швэйцарыю на працу. У агалошаных матар'ялах маецца таксама сфатаграфаваны ахранкаю ліст тав. Гусева да Леніна ў Мюнхэн. У сваім лісьце Гусеў паведамляе Ільліча аб становішчы Хэрсонскай, Таганрогскай, Растоўскай, Адэскай і іншых паўднёвых бальшавіцкіх арганізацый. Знойдзена таксама перапіска Леніна і Крупскай з адэскай арганізацыяй пэрыяду падрыхтоўкі да 3-га зьезду партыі. Усе дакументы адасланы адэскім краёвым гістарычным музэям у Інстытут Леніна.

Заклік палітбюро ЦК чэха-славацкай кампартыі ...

Кабул заняты паўстанцамі

Брат Аманулы---Інаятула таксама адрокся ад прастолу

Як Англія падрыхтавала паўстаньне

ПРАВАДЫР ПАЎСТАНЦАЎ БАЧЭ-САКАО ПРЫМАЕ НА СЯБЕ ВЯРХОЎНУЮ УЛАДУ

КАБУЛ. 15-га студзеня а 10-й гадзіне раніцы ўвесь горад знаходзіўся ў руках паўстанцаў. Урадавае войска ў большасьці здалося і разброена. Невялікія атрады яшчэ абараняюцца ў некалькіх пунктах. Аэрадром, галоўныя артылерыйскія пазыцыі, уся артылерыя таксама ў руках паўстанцаў.

Рэзыдэнцыя падышаха, дзе знаходзіцца Інаятула з невялікім атрадам войск, абкружана. Па вуліцах Кабулу патрулююць буйныя атрады паўстанцаў, якія падтрымліваюць парадак.

Начальнікі атрадаў заяўляюць, што замежныя місіі і калёніі могуць лічыць сябе ў поўнай безапаснасьці.

Камандваньне паўстанцаў паведаміла, што правадыр паўстанцаў Бачэ-Сакао прымае на сябе вярхоўную ўладу пад імем падышаха Хабібулы Хана Газі. Прыезд Бачэ-Сакао ў Кабул чакаецца 17-га студзеня. Інаятуле і членам ураду запрапанавана здацца. У выпадку адмовы паўстанцы намераны ўзяць рэзыдэнцыю падышаха сілай. 17-га студзеня а 10 гадзіне раніцы Інаятула адмовіўся ад улады і адрокся ад прастолу, паставіўшы ўмовай гарантаваньне недатыкальнасьці яму і ўсім, хто знаходзіцца з ім у рэзыдэнцыі.

У горадзе поўны супакой, рынкі адкрыты, установы і замежныя місіі ахоўваюцца паўстанцкімі атрадамі. Адносіны да чужаземцаў зусім прыяцельскія. У часе адбыўшыхся ў горадзе баёў, ніхто з чужаземцаў не пацярпеў.

ЦЬВЁРДАЛОБЫЯ НЯ ЎТОЙВАЮЦЬ СВАЮ РАДАСЬЦЬ.

ЛЁНДАН. Камэнтуючы адрачэньне Аманулы «Морнінг Пост» нават не прабуе ўтойваць сваё задаваленьне. Напамінаючы аб падзеях у 1919 г. газэта заяўляе:

«Аманула быў тады ў адносінах да англічан нападаючым бокам. Газэта спадзяецца, што Інаятула будзе прытрымлівацца такой палітыкі, якую праводзіў эмір Хабібула. У гэтым выпадку ён можа быць упэўнены у прыязьні з боку Англіі».

ЗЬВЯРЖЭНЬНЕ АМАНУЛЫ ПРАДРАКАЕ ПАДРЫХТОЎКУ ВАЙНЫ СУПРОЦЬ СССР

БЭРЛІН. Нямецкі друк, камэнтуючы падзеі ў Аўганістане, тлумачыць зьвяржэньне Аманулы, як буйны посьпех Англіі.

«Ротэ Фанэ» падкрэсьлівае, што зьвяржэньне Аманулы шырока адчыняе дзьверы для ангельскага пляну абкружэньня СССР. Газэта, аднак, заяўляе, што калясо гісторыі ня можа павярнуцца назад. Апошнія 10 год паказалі аўганскім масам, што Аўганістан можа захаваць сваю самастойнасьць толькі па шляху прагрэсу і барацьбы. Для рабочых усяго сьвету, заключае газэта, зьвяржэньне Аманулы зьяўляецца новым довадам падрыхтоўкі вайны супроць СССР».

ПАЎСТАНЬНЕ ПАДРЫХТОЎВАЛАСЯ ДАЎНО

ПАРЫЖ. Камэнтуючы адрачэньне Аманулы, «Эко Дэ Пары» піша:

«Дзеячы ангельскай контр-разьведкі маглі-б многае расказаць аб тым, як старанна падрыхтоўвалася паўстаньне ў Аўганістане. Дараваньне, якое дадзена было палкоўніку Лаўрэнсу яшчэ пры яго паездцы ў Аўганістан 2 гады таму назад, зводзілася да падрыхтоўкі зьвяржэньня Аманулы і замены яго іншым адпаведным прынцам, бо ангельскі ўрад быў занепакоены адносінамі Аўганістану з Савецкім Саюзам, якія ўсё больш умацоўваліся. Лаўрэнсу ўдалося падняць плямёны супроць Аманулы і выканаць заданьне». (ТАСС).

ЦК УсеКП(б)---аб задачах вугальнай прамысловасьці Данбасу

Пастановы красавіковага пленуму ЦК і ЦКК ня выкананы

МАСКВА, 17. ЦК УсеКП(б) прыняў пастанову аб задачах вугальнай прамысловасьці Данбасу.

У пастанове адзначаецца, што рашэньні красавіковага пленуму ЦК і ЦКК, накіраваныя да палепшаньня працы партыйных, прафэсыянальных і гаспадарчых арганізацый Данбасу ня выкананы. У выніку — рад адмоўных зьявішч: хвасьцісцкія настроі ў партыйных і прафсаюзных арганізацыях, аднаўленьне спэцэдства, упадак працоўнай дысцыпліны, павялічэньне прагулаў, невыкананьне праграмы па здабычы вугалю і г. д.

ЦК, адзначаючы значэньне Данбасу ў гаспадарцы СССР, прапануе арганізацыям Данбасу выканаць шэраг мерапрыемстваў, якія павінны дапамагчы ліквідацыі недахопаў у іх працы, а таксама садзейнічаць выкананьню рашэньняў красавіковага пленуму. У галіне гаспадарчага кіраўніцтва ў ліку раду мерапрыемстваў даецца дырэктыва аб безумоўным выкананьні вытворчай праграмы бягучага году, а таксама заданьне па зьніжэньні сабекошту, узьняцьці прадукцыйнасьці працы і рацыяналізацыі вытворчасьці.

У ліку практычных мерапрыемстваў даны дырэктывы аб палепшаньні матар'яльнага і культурнага становішча рабочых Данбасу. У галіне працы прафсаюзаў даны ўказаньні аб узмацненьні выхаваўчай работы, па ўцягваньні мас у абгаворваньне і вырашэньне асноўных пытаньняў вытворчасьці. У галіне работы партарганізацый дадзена дырэктыва аб неабходнасьці паставіць у цэнтры ўвагі задачы ўздыму вугальнай прамысловасьці,---правяраючы выкананьне ўсіх дырэктыў, даных арганізацыям вугальнага басэйну.

Барацьба францускіх гарнякоў

РЭФАРМІСТЫЯ САРВАЛІ ЗАБАСТОЎКУ Ў БАСЭЙНЕ ЛУАРЫ

ПАРЫЖ, 17. Пад уплывам дэзарганізуючай работы сацыял-штрэйкбрэхэраў, а таксама націску і пагроз з боку ўлады, за апошнія дні сталі больш частымі выпадкі звароту на працу гарнякоў у розных раёнах вугальнага басэйну Луары. У зьвязку ...

НЯМЕЦКАЯ ПАЛІЦЫЯ АХОЎВАЕ ФАШЫСТЫХ

Паліцыя ў Нямеччыне лічыць сваім абавязкам ахоўваць фашыстых у час дэманстрацыі. Чырвоныя франтавікі, рабочыя і радавая моладзь імкнуцца задушыць фашыстых.
НА ЗДЫМКУ—Паліцыя стрымлівае натоўп зусім так, як гэта калісьці было ў царскай Расіі.

У ПОЛЬШЧЫ

ЧАСТКОВАЯ МАБІЛІЗАЦЫЯ Ў ГАЛІЦЫІ

ВАРШАВА, 17. Польскае тэлеграфнае агэнцтва паведамляе, што па загаду вайсковага міністра 15 студзеня г. г. адбылася мабілізацыя некалькіх узростаў запасу ў некаторых паветах Станіславаўскага і Тарнопальскага ваяводзтваў.

СІЛЕСКІ СОЙМ ПАСТАНАВІЎ ВЫСЯЛІЦЬ НЯМЕЦКІХ ІНЖЫНЭРАЎ І КУПЦОЎ

ВАРШАВА, 17. Сойм аўтаномнага Сілескага ваяводзтва прыняў учора запрапанаваную хрысьціянскімі дэмакратамі рэзалюцыю, у якой ён патрабуе, каб з Верхняй Сілезыі былі высялены ў Нямеччыну дырэктары прадпрыемстваў, інжынэры і купцы, якія зьяўляюцца нямецкімі грамадзянамі. Гэта рэзалюцыя прынята ў якасьці адказу па заяву Штрэзэмана ў Лугано аб тым, што Польшча спраўляецца са складанай эканомікай Верхняй Сілезыі толькі дзякуючы дапамозе шматлікіх нямецкіх спэцыялістых.

ЗАБОЙСТВА КАМУНІСТАГА

ВАРШАВА, 17. З Дамброўскага басэйну паведамляюць, што пры арыштах, якія мелі месца некалькі дзён назад, паліцыяй, нібы пры спробе пабегу, забіты адзін з арыштаваных камуністых.

ЧУТКІ АБ РАСКОЛЕ Ў «ПЯСЬЦЕ»

ВІЛЬНЯ, 16. У Варшаве адбыліся нарады партыі «Пяст». Дэп. Вітас разам з прэзыдыумам падаўся ў адстаўку, якая радаю ня была прынята. У палітычнай дыскусіі выявілася, што галіцыйскія пястаўцы стаяць за апазыцыю да ўраду, а велькапольскія—за паразуменьне з урадам. У соймавых кулуарах хадзілі чуткі аб магчымасьці расколу ў «Пясьце». («Сл.»).

20 млн. доляраў на ...

Водгукі нямецкага друку на апублікаваньне мэмарандуму аб пабудове браняносцаў

БЭРЛІН, 17. Нямецкі друк падрабязна спыняецца на апублікаваньні давярыцельнага мэмарандуму вайсковага міністра Грэнэра па пытаньні аб браняносцах у ангельскім друку. Газэты аднадушна абгаворваюць перадачу сакрэтнага дакументу чужаземнаму органу і дамагаюцца расьсьледаваньня гэтае справы.

Газэта Гугэнбэрга «Таг» мяркуе, што апублікаваньне мэмарандуму ў ангельскай газэце зьяўляецца пачаткам манэўра, які мае на мэце зрабіць уплыў на адносіны Амэрыкі да Нямеччыны ў сувязі з надыходзячымі перагаворамі адносна рэпарацый.

Узнагарода мэксыканскіх чыноўнікаў за забойства Мельля

МЭКСЫКО, 16. Урад Кубы нядаўна ўзнагародзіў многіх мэксыканскіх чыноўнікаў рознымі адзнакамі. Толькі адзін з узнагароджаных—Герцог,—які нядаўна назначаны пасланьнікам у СССР, катэгарычна адмовіўся ад узнагароды, заявіўшы, што ён ня можа прыняць адзнаку ад ураду забойцаў.

**

НЬЮ-ЁРК, 16. Як паведамляюць з Мэксыко, урад звольніў з займаемай пасады начальніка патаемнай паліцыі Валента Квінтану. Рэвалюцыйныя дзеячы патрабавалі звальненьня Квінтану, бо лічаць, што ён быў натхніцелем забойства члена ЦК мэк...

СЁНЬНЯ

адчыняецца

Пленум ЦК КП(б)Б

з наступнай павесткай дня:

1. Аб пяцігадовым пляне разьвіцьця народнае гаспадаркі ў БССР, дакл. т. т. Галадзед і Карклін.
2. Аб рэгуляваньні росту партыі, дакл. тав. Васілевіч
3. Аб ходзе перавыбараў саветаў, дакл. т. Хацкевіч.

Сакратар ЦК КП(б)Б
ГАМАРНІК.

НАЧНОЕ РАДЫЁ

Падышах Інаятула, які адрокся ад прастолу, выляцеў у Індыю

КАБУЛ, 18. Інаятула выляцеў у Індыю на ангельскім самалёце ў суправаджэньні членаў сваёй сям'і. Для гэтага сёньня прыбылі з Пэшэвару (Індыя) 2 ангельскіх самалёты, якія выкліканы ангельскай місіяй па просьбе камандаваньня паўстанцаў.

Недатыкальнасьць Інаятулы і яго сям'і з моманту выхаду з Арка (рэзыдэнцыя падышаха) да пасадкі ў самалёт была гарантавана ангельскай місіяй.

Заўтра павінны зноў прыбыць 2 ангельскіх самалёты, каб вывезьці ў Індыю астатніх членаў былога каралеўскага дома. Інаятула мяркуе з Пэшэвару накіравацца ў Кандагар.

(Аб лёсе Аманулы-хана пакуль нічога невядома).

180 бэрлінскіх камсамольцаў перададзены ў кампартыю

ты да непрымірымай барацьбы з правым ухілам

ПРАГА, 14. Палітбюро ЦК кампартыі Чэха-Славакіі апублікавала адозву да партыі з прычыны лісту Выканкому Камінтэрну да кампартыі Нямеччыны аб правай небясьпецы.

Палітбюро выказвае поўную салідарнасьць з лістам і адзначае, што ён мае вялізарнае значэньне для кампартыі Чэха-Славакіі, бо ліквідатарская праграма Брандлера і Тальгэймэра мае ў кампартыі Чэха-Славакіі наяўных і патаемных прыхільнікаў.

Асуджаючы ролю прымірэнцаў у кампартыі Нямеччыны, якія падтрымліваюць пад шырмай прызнаньня рашэньняў 6-га кангрэсу барацьбу правых ліквідатараў супроць гэтых рашэньняў, палітбюро заяўляе, што правая небясьпека зьяўляецца самай вялікай небясьпекаю, якая пагражае кампартыям і заклікае весьці з ёю самую няпрымірымую барацьбу.

Значны посьпех камуністых у Паўднёвым Уэльсе

ЛЁНДАН, 13. На нядаўніх выбарах службовых асоб нізавых арганізацый фэдэрацыі гарнякоў Паўднёвага Уэльсу значны посьпех мелі камуністыя і левая меншасьць. Яны заваявалі 43 пасады, у тым ліку пасады старшынь, сакратароў і інш. у нізавых прафарганізацыях.

Нямецкія рабочыя адыходзяць ад сацыял-дэмакратыі

Рад кіраўнікоў саюзу рэспубліканскага сьцягу перайшлі ў саюз франтавікоў

БЭРЛІН, 17. *Орган кампартыі „Роте Фане" зьмяшчае адозву да пралетарскіх членаў саюзу рэспубліканскага сьцягу, якая падпісана радам самых выдатных кіраўнікоў гэтага саюзу. Адозва рашуча выказваецца супроць афіцыйнай палітыкі саюзу рэспубліканскага сьцягу і с.-д. па пытаньні аб ваеннай небясьпецы, якая выявілася асабліва рэзка ў ваеннай праграме с.-д.*

Падпісаўшыя адозву заяўляюць, што яны рвуць з саюзам рэспубліканскага сьцягу і пераходзяць у саюз чырвоных франтавікоў.

Яны заклікаюць пралетарскія масы, што далучаюцца да саюзу рэспубліканскага сьцягу, зрабіць па іх прыкладу і абараняць не нямецкую буржуазную рэспубліку, а Савецкі Саюз, які зьяўляецца бацькаўшчынай працоўных усяго сьвету.

„Роте Фане" вітае гэты дакумэнт, які сьведчыць аб праяўленьні самасьвядомасьці чэсных рабочых. Газэта выказвае ўпэўненасьць, што каля 10 тысяч членаў саюзу рэспубліканскага сьцягу падзяляюць пункт погляду асоб, якія падпісалі адозву.

Дэманстрацыі беспрацоўных у Нямеччыне

БЭРЛІН, 17. У шмат якіх гарадох Сілезіі адбываюцца дэманстрацыі беспрацоўных перад памяшканьнямі мунiцыпалітэтаў, дзе абгаворваюцца камуністычныя патрабаваньні аб выплаце беспрацоўным дапамогі.

Францускі сацыял-здраднік Альберт Тома, які вандруе па Японіі ў суправаджэньні паліцыі, баючыся варожых дэманстрацый з боку рабочых

Супроць прыгнечаньня каленіяльных народаў

Палітычнае становішча ў Індыі

Прадстаўнікі прафсаюзаў СССР і Індыі ўведзены ў склад выканкому

БЭРЛІН, 17. На апошнім пасяджэньні сэсіі выканкому анты-імпэрыялісцкай лігі т. Саклатвала зрабіў даклад аб палітычным становішчы ў Індыі.

«Нацыянальны рух індыйскай буржуазіі,—заявіў Саклатвала,—зрабіў крок назад. Імкненьне ажыцьцёвіць адзінства ўсіх партый Індыі цягне за сабой адмову ад рэвалюцыйнай барацьбы. Таму, задача лігі заключаецца ў тым, каб шляхам кампрамісу вярнуць сумленныя левыя групоўкі на старую дарогу, а галоўным чынам у тым, каб падвесьці пад анты-імпэрыялісцкі рух у Індыі масавы базіс».

Тав. Мюнцэнбэрг, які выступаў з дакладам ад сакратарыяту лігі, канстатаваў, што праграма лігі стала баявой праграмай анты-імпэрыялісцкага руху ва ўсім сьвеце.

У зьвязку з наліччам ваеннай небясьпекі,—сказаў ён,—непасрэдная і галоўная задача лігі заключаецца ў тым, каб адбіць напад на Савецкі Саюз. Ліга — некамуністычная і не с.-д. арганізацыя. Рашаючым момантам пры прыёме ў лігу зьяўляецца прызнаньне яе праграмы. У радох лігі павінны быць захаваны яе асноўныя кадры: прадстаўнікі нацыянальна-рэвалюцыйных партый, прадстаўнікі левай інтэлігенцыі і прадстаўнікі рабочых арганізацый, аднак, трэба павялічыць намаганьні для пашырэньня пралетарскага базісу лігі.

Для зьнішчэньня разгалосьсяў, якія выявіліся ў спрэчках па дакладу Кука, на папярэднім пасяджэньні была ўтворана камісія ў складзе Кука, Політа, Мельнічанскага, Эркле і прадстаўніка сакратарыяту Лігі.

На апошнім пасяджэньні Кук ад імя камісіі агаласіў аднагалосна ўхваленую рэзалюцыю аб задачах прафэсыйных саюзаў у барацьбе супроць імпэрыялізму.

Пасьля прыняцьця прапановы Мюнцэнбэрга аб прадастаўленьні ў складзе выканкому аднаго месца прафсаюзам СССР і аднаго месца індыйскім прафсаюзам, сэсія выканкому анты-імпэрыялісцкай лігі—закрылася.

Ракошы абвясьціў галадоўку

БЭРЛІН, 17. *Паводле атрыманых вестак, выдатны вэнгерскі камуністы Ракошы і двое другіх вэнгерскіх камуністых, якія засуджаны восеньню 1926 году і мучацца ўжо амаль чатыры гады ў турме, абвясьцілі 10-га студзеня галадоўку.*

Галадоўка абвешчана імі ў знак пратэсту супроць таго, што турэмная адміністрацыя не дазволіла Ракошы спатканьня з яго абаронцаю. (ТАСС).

Вакол рэакцыйнае змовы ў Турцыі

Змоўшчыкі разьлічвалі на дапамогу Англіі

КАНСТАНТЫНОПАЛЬ, 15. Як паведамляе «Міліет» з ліку арыштаваных у Брусе 33 аддаюцца пад суд, а ў адносіх рэшткі 47-мі справа спынена. Па словах газэты сьледзтва ўстанавіла існаваньне патаемнай арганізацыі, пад назваю «Рэвалюцыйнае таварыства абароны ісламу».

Арганізатарам «таварыства» быў прыгавораны да 15 год турэмнага зьняволеньня Джэмаль, які вярбаваў удзельнікаў арганізацыі, седзячы ў ў турме ў Брусе.

Далей газэта паведамляе, што змоўшчыкі мелі намер вызваліць з турмы зьняволеных, забіць валі, камэнданта і іншых вышэйшых службовых асоб у Брусе, накіравацца на Муданію і Балікэсір, а потым заручыўшыся ангельскай дапамогай, наступаць на Ангору з мэтай зьвяржэньня рэспубліканскага ўраду. Частка адданых пад суд абвінавачваецца ў актыўным удзеле ў змове, а рэштка—ў непаведамленьні ўлады. Слуханьнем справа ў судзе пачнецца ў суботу.

з гэтым, цэнтральны забастовачны камітэт басэйну Луары пастанавіў абвясьціць забастоўку скончанай 17-га студзеня.

На масавых сходах гарнякоў, якія адбываліся гэтымі днямі, рабочыя пастанавілі пасылаць прывітаньне ўнітарнаму кіраўніцтву забастоўкаю, а таксама пратэставаць супроць паліцэйскіх рэпрэсый. Ва ўхваленай рэзалюцыі рабочыя ганьбяць штрэйкбрэхэрскую тактыку рэфармістых і заяўляюць аб гатоўнасьці узмоцніць прафпрацу шляхам вярбоўкі ва ўнітарны прафсаюз рабочых і стварэньня на капальнях камітэтаў з мэтаю арганізацыі гарняцкіх мас для далейшай барацьбы з вугляпрамыслоўцамі.

СУТЫЧКА БАСТУЮЧЫХ З ЖАНДАРМЭРЫЯЙ

ПАРЫЖ, 17. У Авэйронскім вугальным басэйне лік бастуючых працягвае павялічвацца. Адначасова, паводле вестак буржуазнага друку, узмоцнена ахова капальняў жандармэрыяй.

Забастоўка ў дэпартамэнце Гар бяз зьмен. У Гранкомбе мелі месца сутычкі бастуючых з жандармэрыяй, якая разганяла пікеты, што не прапускалі штрэйкбрэхэраў у капальні. З абодвых бакоў ёсьць лёгка параненыя.

Францускі парлямант прыступае да абгаварэньня пакту Кэлёга

ПАРЫЖ, 17. Агэнцтва Гавас паведамляе: «Брыян унёс у палату дэпутатаў праект пастановы аб ратыфікацыі пакту Кэлёга». (ТАСС).

20 млн. доляраў на земляўпарадкаваньне яўрэяў у СССР

НЬЮ-ЁРК, 14. Прадстаўнікі Савецкага Саюзу Агра-Джойнт і амэрыканскае таварыства зямельнага ўпарадкаваньня яўрэяў у СССР падпісалі ўмову аб далейшым садзейнічаньні яўрэйскай калёнізацыі ў СССР. Умова паслана ў Маскву для канчатковага зацьвярджэньня. Паводле ўмовы амэрыканскае таварыства асыгнуе ў бліжэйшыя 10 год 10 мільёнаў доляраў на земляўпарадкаваньне яўрэяў. Савецкі ўрад асыгнуе такую-жа суму.

Новы дыктатар Юга-Славіі—сербскі генэрал Жыўковіч (які скончыў вайсковую школу ў царскім Пецярбурзе)

Перамога рэакцыі ў Аўганістане

Кабул паў, атрады паўстанцаў занялі горад. Усьлед за Аманулай адрокся ад прастолу і яго брат. Правадыр паўстанцаў Бачэ-Сакао рыхтуецца прыняць на сябе вярхоўную ўладу.

Так гаворыць зьмяшчаемыя сёньня намі тэлеграмы з Кабулу.

Барацьба, якая пачалася ў Аўганістане, закончылася такім чынам, перамогаю рэакцыянэраў. Але можна з поўнай дакладнасьцю сьцьвердзіць, што сацыяльны яе сэнс значна глыбейшы, чым спрэчка аб тым, ці павінны аўганскія грамадзяне судзіцца паводле ўрадавага кодэксу ці паводле мусульманскага закону і апранацца ў нацыянальныя гарнітуры ці ў эўрапейскую адзежу. Яшчэ меньшае значэньне мае пытаньне аб тым, ці павінны жанчыны хадзіць з адкрытымі тварамі ці з закрытымі. Хоць аўганскія мракабесы надаюць гэтаму апошняму пункту сур'ёзнае значэньне, але па сутнасьці жонкі і дочкі аўганскіх сялян, з прычыны ўмоў сваёй працы ніколі не закрываюць твару і плямены якія далучыліся да паўстаньня, гэтым пытаньнем наогул не цікавяцца. Прычыны, што штурхнулі сялян на паўстаньне, і прычыны незадаваленьня рэформамі Аманулы абшарнікаў і духавенства—зусім розныя. Калі-ж сялянства пайшло ў даным выпадку за вышэйшымі клясамі, то толькі таму, што яно змагло самастойна сфармуляваць свае патрабаваньні, а рэакцыйнае духавенства і ханы да гэтага часу карыстаюцца вялікім уплывам на цёмныя сялянскія масы.

Праведзеныя падышахам Аманулай рэформы былі накіраваны да ператварэньня Аўганістану ў сучасную дзяржаву буржуазнага тыпу. З прычыны таго, што да гэтага часу Аўганістан жыў ва ўмовах дзікага сярэднявечча і кіруючую ролю як у палітыцы, так і ў эканоміцы адыгрывалі буйныя земляўласьнікі, дык натуральна, што гэта кляса шалёна супраціўляецца ўселякаму ўзмацненьню цэнтральнай улады, якая апіраецца на гандлёвую гарадзкую буржуазію. А між тым, такія рэформы, як спагнаньне падаткаў чыноўнікамі цэнтральнага ўраду, пазбаўленьне абшарнікаў і духавенства судовых праў, нацыяналізацыя царкоўнай маёмасьці, стварэньне арміі, якая падпарадкуецца толькі падышаху, правядзеньне дарог, пабудова фабрык і заводаў, арганізацыя гандлёвых таварystваў, якім дадзены манапольныя правы,—усё гэта балюча ўдарыла па прывілеям арыстакратыі і духавенства. Калі гэтыя пласты насельніцтва імкнуліся да зьвяржэньня Аманулы і карысталіся пры гэтым поўным падтрыманьнем Англіі, дык выключна таму, што яны хочуць вярнуць Аўганістан у яго ранейшае становішча, пры якім гэта краіна не магла-б і марыць аб вольным і незалежным існаваньні. Але рэформы другім сваім канцом ударылі па сялянству і ў гэтым было самае слабае месца дзейнасьці Аманулы. Аўганістан—краіна бедная, без прамысловасьці і без капіталаў. Ператварэньне яго ў дзяржаву сучаснага тыпу патрабуе шмат грошай. З прычыны-жа таго, што аўганскі ўрад па сваёй клясавай сутнасьці ня мог і не хацеў укласьці дзяржаўныя выдаткі на заможныя клясы, дык неабходныя сродкі ён імкнуўся атрымаць шляхам узмоцненага абкладаньня сялянства. Аўганскае сялянства задушана падаткамі і робіцца бяднейшым з кожным днём. Гэтым і тлумачыцца ўдзел у паўстаньні сялянскіх мас, і гэта акалічнасьць і паслужыла галоўнай прычынай паражэньня Аманулы.

Калі гэта адпавядае мэтам ангельскай палітыкі, ангельскі ўрад нічога ня мае супроць, каб даваць грошы і на сялянскія паўстаньні. Рукамі аўганскіх сялян, якія выступілі, быццам, ў абарону ісламу, **ангельскі імпэрыялізм зьвергнуў урад, які імкнуўся ператварыць Аўганістан у магутную, незалежную дзяржаву, якая-б стаяла непераможаным бар'ерам паміж СССР і ўладаньнямі Англіі.** Аўганскія абшарнікі і мулы прадалі сваю краіну Англіі за тое, што яна гарантавала ім іх багацьці і прывілеі.

Але разьлікі аўганскай рэакцыі і ангельскага імпэрыялізму наўрад ці акажуцца правідловымі. Аўганскай гандлёвай буржуазіі і яе правадыру Амануле прышлося ўступіць. Але справа ад гэтага ня зьменіцца, бо ператварэньне Аўганістану ў сучасную дзяржаву не зьяўляецца фантазыяй або капрызам аддзельных асоб. Эўрапэізацыя краіны дыктуецца самімі жыцьцёвымі яе патрэбамі. Калі Аўганістану суджана застацца незалежнай краінай, дык адбудзецца гэта толькі пры тэй умове, калі ён стане на шлях самастойнага эканамічнага разьвіцьця і аховы сваёй палітычнай незалежнасьці. Вярнуўшыся ў паўдзікае становішча, ён абернецца ў ангельскую калёнію. Аднак, у Аўганістане ўжо досыць моцныя грамадзкія клясы, якія разумеюць гэта і гатовы абараняць незалежнасьць сваёй краіны. Гэта значыць, што перамога рэакцыі будзе ня доўгай.

сыканскае кампартыі Мельля.

Бюджэт Латвіі

ВІЛЬНЯ, 16. Рада міністраў Латвіі зацьвердзіла праект бюджэту на 1929-30 год. Бюджэт дасягае 162,9 млн. латаў (каля 65 млн. руб.). Найвялікшы бюджэт мае вайсковае міністэрства—33 млн. латаў (20%). На асьвету вызначана 18 млн. латаў (11%). («Дз. Віл.»).

кампартыю

БЭРЛІН, 16. У адзнаку 10-годзьдзя нямецкай кампартыі, Бэрлін-Брандэнбургская акруговая арганізацыя нямецкага камсамолу перадала ў нямецкую кампартыю 180 камсамольцаў. Пераданыя камсамольцы былі прыняты ў партыю на ўрачыстай канфэрэнцыі актыву Бэрлін-Брандэнбургскай акруговай арганізацыі нямецкай кампартыі. (ТАСС).

Па Савецкім Саюзе

Прысуд над шайкаю кулакоў контр-рэвалюцыянэраў

АРЦЁМАЎСК, 18. Надзвычайная сэсія акруговага суду вынесла прысуд па справе 21 кулака-контр-рэвалюцыянэраў в. Мішнёва, Папасьнянскага раёну, якія тэрарызавалі беднату і забівалі яе актывістых. Галоўны абвінавачаны—Гэрліванаў прыгавораны да растрэлу з канфіскацыяй ўсяе маёмасьці. 8 кулакоў засуджаны да пазбаўленьня волі на розныя тэрміны ад 3-х да 10 год з суровым адмежаваньнем, з канфіскацыяй маёмасьці і паражэньнем у правах на 5 год кожнага па адбыцьці меры сацыяльнай абароны. Рэштка абвінавачаных прыгавораны ўмоўна да пазбаўленьня волі на тэрмін ад 2 да 4 год.

Земляўпарадкаваньне 4 мільёнаў гэктараў сялянскіх зямель на Украіне

ХАРКАЎ, 18. Па пляну НКзему ў гэтым годзе мяркавалася земляўпарадкаваць на Украіне 3 млн. 700 тыс. гэктараў працоўных сялянскіх зямель.

У зьвязку з пастановай апошняй сэсіі Саюзнага ЦВК аб павышэньні ўраджайнасьці калегія Наркамзему пастанавіла павялічыць гэты плян на 300.000 гэктараў. Такім чынам у гэтым годзе на Украіне будзе земляўпарадкавана звыш 4 млн. гэктараў сялянскіх зямель.

Цікавая апэрацыя

УЛАДЗІМЕР, 18. У хірургічным аддзяленьні губэрнскай больніцы ўдачна зроблена выключная па цяжкасьці апэрацыя. 11-гадовай дзяўчыны, дачцы ткачыхі фабрыкі «Коммунистический Авангард», зрабілі штучны страваход, выразаўшы для гэтага з грудзей вялікую палоску скуры. Новы страваход сшылі з нармальным страваходам каля шыі, а ўнізе з жыватом. Хворая 3 гады таму назад выпадкова праглынула ядавітую вадкасьць, ад чаго ў яе звузіўся страваход. Лячэньне дзяўчынкі ў адной з Маскоўскіх больніц дало толькі часовае палепшаньне. Хворая магла прымаць толькі рэдкую яду і маленькімі дозамі. Ад такога харчаваньня дзяўчынка моцна пахудзела.

Пасьля апэрацыі хворая адчувае сябе зусім добра. Яна ў любым становішчы глынае і рэдкую і цьвёрдую яду і нічым не адрозьніваецца ад нармальнага дзіцяці. За кароткі тэрмін яна прыбавілася ў вазе на 10 кілё. Гэта апэрацыя, шчасьліва даведзеная да канца, зьяўляецца па ліку 8-й у больніцы.

Калектыўная здача хлеба сялянамі

СТАЛІН, 16. У Ілавайскім савеце, Харцыскага раёну, пачаўся калектыўны прывоз хлеба на ссыпныя пункты. Адзначаецца рэзкае ажыўленьне сялян. Хлебныя абозы хутчэй напамінаюць дэманстрацыю, чым звычайны прывоз хлеба

Сяляне у Цьвярской губ. уносяць грошы па самаабкладаньні

Да XII зьезду КП(б)Б

Праблемы аграмаджаньня гаспадарчага сэктару па 5-годцы БССР

У тэзісах XV зьезду УсеКП(б) ёсьць наступная дырэктыва па складаньні пяцігадовага пляну народнай гаспадаркі:

«Пры складаньні пяцігадовага пляну народнае гаспадаркі, як і пры складаньні ўсякага гаспадарчага пляну, разьлічанага на больш або менш доўгі тэрмін, трэба імкнуцца да дасягненьняў найбольш спрыяючага злучэньня наступных элемэнтаў ...больш шпаркага, чым у капіталістычных краінах, тэмпу народна-гаспадарчага разьвіцьця і **абавязковага сыстэматычнага павышэньня ўдзельнае вагі сацыялістычнага гаспадарчага сэктару, што зьяўляецца рашаючым і галоўным момантам ва ўсёй гаспадарчай палітыцы пралетарыяту**» (курсыў наш.—Ф. М.).

Трэба адзначыць, што дырэктыва партыі аб «сыстэматычным павышэньні ўдзельнай вагі сацыялістычнага гаспадарчагасэктару», у 5-гадовым пляне гаспадаркі БССР мае поўнае адлюстраваньне. Падамо некалькі лічбаў з пяцігадовага пляну БССР па гэтым пытаньні.

Па цэнзавай прамысловасьці

Грамадзкі сэктар за пяцігодку павышаецца з 99,5 1) да 99,9 1) проц.; адпаведна прыватны сэктар зьніжаецца з 0,5 да 0,1 проц. па ўдзельнай вазе ў валавой прадукцыі.

Удзельная вага ў валавой прадукцыі дробнай і саматужнай (ня цэнзавай) прамысловасьці грамадзкага сэктару вырастае з 20 1) проц. да 65 1) проц., адпаведна ўдзельная вага прыватнага сэктару падае з 80 1) проц. да 35 1) проц. У дробнай і саматужнай прамысловасьці выцісканьне прыватнага капіталу пойдзе, галоўным чынам, у карысьць вытворчай кааперацыі.

Калі ўзяць валавую прадукцыю сельскай гаспадаркі і дзяржаўнай цэнзавай прамысловасьці ў цэнах 1926-27 г., дык мы будзем мець за 5 год такія зьмены: у 1927-28 г. на кожныя 100 рублёў валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі прыходзілася 21,7 руб. валавой прадукцыі дзяржаўнай прамысловасьці, а ў 1932-33 г. адпаведна будзе на кожныя 100 руб. валавой прадукцыі сельскай гаспадаркі выпрабляецца на 62,1 руб. валавой прадукцыі дзяржаўнай цэнзавай прамысловасьці, што сьведчыць аб бязумоўным росьце ўдзельнай вагі сацыялістычнага гаспадарчага сэктару.

Па вытворчасьці сельскай гаспадаркі грамадзкі сэктар па ўдзельнай вазе ў валавой прадукцыі павялічыцца, дзякуючы росту саўгасаў і калгасаў з 3,2 проц. да 14 проц. За 5 год па БССР саўгасы павялічваюць сваю зямельную плошчу на 50 тысяч гэктараў, з давядзеньнем сваёй плошчы ў 1932-33 г. да 138,7 тысяч гэктараў. Адпаведна павялічваецца сельска-гаспадарчая зямельная плошча пад калгасамі за 5 год на 605,5 тысяч гэктараў з давядзеньнем гэтай плошчы ў 1932-33 г. да 700 тысяч гэктараў, або пасеўную плошчу да 380 тысяч гэктараў ці да 10 проц. ад агульнай пасеўнай плошчы па БССР.

Па тавараабароту ці ў галіне арганізацыі абмену таксама значна вырастае ўдзельная вага кааперацыйнага і дзяржаўнага сэктару.

Так. у раздробным пасрэдніцкім тавараабароце кааперацыйны разам з дзяржаўным сэктары павышаюць за 5 год сваю ўдзельную вагу з 70,5 проц. да 87,2 проц., адпаведна ў гэтым тавараабароце прыватны капітал зьмяншае сваю ролю з 29,5 проц. да 12,8 проц. У 1932-33 г. кааперацыйны ...

Папоўніць рады партыі новымі кадрамі перадавых пралетараў

„Дабіцца таго, каб не пазьней канца 1930 году ў партыі было ня менш паловіны яе складу з рабочых ад вытворчасьці“ (З рэз. плен. ЦК УсеКП(б)

Дзеля таго, каб гэту дырэктыву выканаць, партарганізацыі Беларусі павінны ўзмацніць масавую штодзённую практычную работу па вярбоўцы перадавых рабочых, батракоў і калгасьнікаў у партыю

Аб вярбоўцы рабочых у партыю

«Шырокая вярбоўка рабочых павінна быць злучана з суровай праверкай цяперашняга складу партыі і самай рашучай чысткай яго ад сацыяльна-чужых элемэнтаў, якія прымазаліся, абюракраціліся і разлажыліся». (Рэзалюцыя лістападаўскага пленуму ЦК УсеКП(б).

Лістападаўскі пленум ЦК УсеКП(б), а таксама наступны за ім пленум ЦК КП(б)Б прынялі пастанову адносна ўзмацненьня работы ўсёй партыі па вярбоўцы ў яе рады лепшых, найбольш кваліфікаваных, палітычна вытрыманых рабочых і работніц з вытворчасьці. Ня гледзячы на вялізны рост нашай партыі, рабочая кляса прадстаўляе яшчэ большыя рэзэрвы для росту нашай партыі. Прынятая пленумам пастанова аб тым, каб да канца 1930 году мець у партыі ня менш паловы яе складу рабочых з вытворчасьці, абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі значна шырэй разгарнуць работу па ўцягненьні рабочых і работніц ў партыю, абавязвае ўсе партыйныя арганізацыі заўсёды правяраць і рэгуляваць сацыяльны склад новага папаўненьня.

Адным з буйнейшых недахопаў работы па ўцягненьні ў партыю рабочых ад варштату ў нашай партыйнай арганізацыі, таксама, як і ў цэлым радзе іншых партыйных арганізацый, заключаецца ў тым, што прыцёк быў хваляпадобны, узмацняўся ў пэўныя пэрыяды, калі партыйныя арганізацыі сканцэнтроўвалі на гэтай рабоце ўвагу, а потым мы мелі паслабленьне прыцёку. Гэта акалічнасьць гаворыць аб тым, што штодзённай, сыстэматычнай масава-палітычнай і арганізацыйнай работы па ўцягненьні ў партыю мы не праводзілі. Калі возьмем рост нашай партарганізацыі за апошнія паўтара гады, дык ён малюецца нам у такім відзе: за 3-ці квартал 1927 году прыняты ў партыю 1.004 чалавек, за IV квартал 1927 г. —2.901 ч., за 1 квартал 1928 г.—2.641 чал., за II-гі квартал мы маем ужо вялікае зьмяншэньне—932 чал., за III-ці квартал нявялічкае павышэньне—1.267 чал. Гэтыя даныя цалкам і поўнасьцю пацьвярджаюць нашу ацэнку ўцягненьня ў партыю. Праўда, за апошні год мы маем вялікія палепшаньні ў адносінах сацыяльнага складу партыйнага папаўненьня. З 1-I—27 г. да 1-X—28 г. процант рабочых павялічыўся з 30,9 проц. да 37,2 проц. (рабочых ад варштату) мы маем таксама павялічэньне проценту батракоў і сельгасрабочых з 1,1 проц. да 2,2 проц. Аднак, існуючыя вынікі нас здаволіць ня могуць, яны толькі сьведчаць аб тым, што пры некаторым, хоць-бы пэрыядычным узмацненьні ўвагі да пытаньня рэгуляваньня сацыяльнага складу, можна дабіцца пажаданых вынікаў. Маючы на сёнешні дзень вытворчых рабочых, у тым ліку батракоў і сельгасрабочых, 39,4 проц., перад КП(б)Б стаіць вялікая і адказьнейшая задача па папаў- ...

... ворыць адносна адбору лепшых вытворчых рабочых. А як стаяла справа ў гэтых адносінах да самага апошняга часу? Трэба адкрыта прызнацца ў тым, што партыйныя арганізацыі на прадпрыемствах не заўсёды ведаюць свой рабочы актыў, вельмі невыстарчальна і павярхоўна вывучаюць гэты рабочы актыў. Таму ў шмат якіх выпадках прыцёк у партыю ідзе самацёкам. Парт'ячэйкі на прадпрыемствах не прыглядаюцца да работы кожнага паасобна рабочага, ня ставяць перад сабою задачы ўцягненьня ў партыю пэўных груп рабочага актыву. Вывад адгэтуль зусім ясны, парт'ячэйкі на прадпрыемствах, цэхавыя ячэйкі, парторгі, апоргі, жанпоргі, індывідуалы, якія праводзяць штодзённую масавую работу на прадпрыемствах, павінны ўлічваць, лепш вывучаць і прыглядацца да рабочага актыву. Рабочыя і работніцы, якія асабістым прыкладам дапамагаюць росту прадукцыйнасьці і працоўнай дысцыпліны, заўсёды праяўляюць жывы інтарэс да сваей вытворчасьці, працуюць над павышэньнем свайго культурнага і палітычнага ўзроўню, актыўна ўдзельнічаюць у грамадзкай рабоце, не праяўляюць ніякіх хістаньняў у пытаньнях палітычнай лініі,—прадстаўляюць каштоўны і патрэбны матар'ял для нашай партыі. Сярод гэтых груп беспартыйнага рабочага актыву павінна праводзіцца сыстэматычна і ўпарта глыбокая палітычная і выхаваўчая работа, сярод гэтых груп нашым вытворчым ячэйкам трэба шукаць папаўненьне радоў партыі. Тут неабходна злучыць работу па палітычным выхаваньні з арганізацыйнай дапамогай для таго, каб бяз усякага затрыманьня і адцяжак гэтыя кадры прыняць у рады партыі.

У далейшым ацэнка кожнай нашай партыйнай арганізацыі, кожнай паасобнай партыйнай ячэйкі па вытворчасьці, у саўгасе, калгасе і на вёсцы, работа кожнага паасобнага партыйнага зьвяна павінна ацэньвацца з пункту гледжаньня росту, прыцёку ў гэтыя арганізацыі рабочых, работніц, батракоў і сельгасрабочых. Не падлягае сумненьню, што калі прыцёк у партыю вытворчых рабочых у тэй ці іншай арганізацыі заштопарыўся-б хаця і часова, дык гэта азначае, што масавая палітычная работа гэтай арганізацыі, сувязь з рабочай клясай данай арганізацыі аслабла, што ў гэтым выпадку становішча арганізацыі трэба прызнаць ня зусім добрым, толькі з такім крытэрыем трэба падыйсьці да ацэнкі работы кожнай паасобнай арганізацыі. Ніякіх скідак, як напр. перагружанасьць ячэйкі рознымі кампаніямі, або ўсякія спасыланьні на «аб'ектыўныя ўмовы» у гэтых адносінах даваць нельга.

Некалькі слоў адносна ўцягненьня ў партыю вытворчых работніц. Калі прызнаць партпраслойку сярод рабочых на цэлым радзе прадпрыемстваў невыстарчальнай, дык сярод работніц трэба прызнаць яе невыстарчальнай ў два разы. Возьмем ...

... тыю батракоў і сельгасрабочых, дык да гэтай задачы яшчэ як сьлед не падыйшлі. Не гаворачы ўжо аб тым, што ў гэтай галіне не праводзіцца сыстэматычная работа, уся труднасьць заключаецца ў тым, што нашы сельскія і партарганізацыі нават ня ведаюць батрацкага актыву на сяле. У ўяўленьні многіх таварышоў, якія працуюць у вёсцы, усё батрацтва прадстаўляе сабою падросткаў, годных хіба толькі да папаўненьня піянэрскіх арганізацый, але не для папаўненьня радоў партыі. Ня прыходзіцца, зразумела, гаварыць аб тым, што некаторыя сельскія партарганізацыі нават і ня ведаюць батрацкага актыву.

У далейшай рабоце папаўненьне партыі за лік батракоў і батрачак будзе залежаць ад культурнай і палітыка-выхаваўчай работы, што сярод іх праводзіцца. Чым больш энэргічна, шырэй і лепш будзе праводзіцца гэта работа, тым больш пасьпяховы і ўзмоцнены будзе прыцёк у партыю.

Апошняе арганізацыйнае пытаньне, якое мае вялікае значэньне ў адносінах выкананьня задач, што стаяць перад намі, гэта неаслабная пастаянная ўвага ўсіх партыйных органаў зьверху і данізу да пытаньня рэгуляваньня сацыяльнага складу партыі. Неабходна значна часьцей, як дагэтуль, займацца праверкай сацыяльнага складу партыйнага прыцёку, значна глыбей і лепш вывучаць прыцёк у партыю, пры малейшым затрыманьні ці паслабленьні прыцёку трэба добрасумленна і дакладна вывучаць прычыны. Толькі ў гэтым выпадку можна будзе своечасова ўжываць меры да палепшаньня масавай і арганізацыйнай работы таго ці іншага партыйнага зьвяна. Становішча партыйнага прыцёку зьяўляецца лепшым і найбольш яскравым паказчыкам посьпехаў або недахопаў у рабоце. З гэтага трэба выходзіць. Я ўжо не кажу аб тым, што партарганізацыі павінны з найбольшай асьцярожнасьцю падыходзіць да прыёму ў партыю не рабочых, а асабліва служачых. Напор з боку служачых часта бывае празьмерна вялікі, некаторыя арганізацыі здаюць лінію пад гэтым напорам і ў выніку часта рабочы прыцёк зводзіцца да нуля прыёмам хоць бы невялікай групы служачых. Гэта неабходна заўсёды памятаць. Толькі самае найлепшае, найбольш праверанае, на працягу цэлага раду гадоў, найбольш моцна зьвязанае з рабочай клясай, найбольш палітычна вытрыманае, устойлівае можа быць прапушчана ў рады партыі. Работа па вярбоўцы ў рады нашай партыі вытворчых рабочых і работніц, батракоў і сельгасрабочых, зьяўляецца адной з важнейшых задач нашай унутры-партыйнай работы на ўвесь надыходзячы пэрыяд. Чым лепш і больш пасьпяхова будзе праходзіць вярбоўка вытворчых рабочых у партыю, тым мацней і непарыўней бу- ...

Няма ніякіх „аб'ектыўных прычын“,

а ёсьць дрэнная бясплянавая праца па вярбоўцы рабочых у рады партыі

(Парткалектыў зав. „Домбаль“, Барысаў)

Нізавыя партарганізатары і сакратары цэх'ячэек сабраліся для абмеркаваньня пытаньня аб росьце партыі. У парткалектыве на заводзе «Домбаль» гэта пытаньне вельмі вострае, тут партыйная праслойка меншая, чымся на другіх прадпрыемствах гор. Барысава, яна роўна ўсяго 12 проц. Некаторыя таварышы тут-жа на нарадзе сіліліся адгаварыцца:—Тое, што ў нас сярод рабочых малая партпраслойка, ня значыць, што мы кепска працуем, кепска расьцем. Мы тут мала вінаваты, тут рад «аб'ектыўных прычын».

Жадаючы абгрунтаваць гэтыя «аб'ектыўныя прычыны», яны гаварылі:

— Рабочы ня хоча ісьці ў партыю, таму што трэба плаціць членскія ўзносы.

— Рабочы ня хоча ўступаць у партыю ў звычайныя дні, ён ахвотней уступае ў часы заклікаў і г. д.

— Як нам вербаваць у партыю рабочых, калі ў нашым цэху большасьць жанчын? А жанчына няпісьменная, занята сям'ёю, несьвядомая і ў партыю ня ўступае.

Такога характару былі выступленьні на нарадзе. І такія настроі ня выключны толькі для домбалеўскіх камуністых, яны ёсьць і ў другіх мясцох.

Пад уплывам такіх настрояў на заводзе «Домбаль» здарылася наступнае: яшчэ ў мінулым годзе па пытаньні росту партыі цэх'ячэйкі пастанавілі:—«даручыць бюро ячэйкі па аснове дырэктыў ЦК распрацаваць мерапрыемствы аб росьце», а бюро «распрацоўваюць» да гэтага часу.

Гэта ня толькі на даным заводзе. На фабрыцы «Чырвоная Бярэзіна», дзе таксама нельга пахваліцца вялікай партыйнай праслойкай, сакратар ячэйкі сказаў:—нам больш няма каго ўцягваць у партыю, усе лепшыя рабочыя ўжо ўцягнуты.

Нарада актыву на «Домбалі» адзначыла сапраўдныя прычыны слабасьці росту:

— Работа па вярбоўцы рабочых у партыю праводзілася бяз пэўнага пляну. Трэба ўстанавіць вучот па цэхах таго актыву, які павінны мы ўцягнуць у партыю. Працу разгарнуць сярод рабочых з паказу дзейнасьці парт'ячэйкі, праз уцягненьне ў культасьветную справу; запрашаць на сходы, праводзіць узаемнае наведваньне кватэр і толькі пасьля дасканалага азнаямленьня ўцягваць у партыю—сказала нарада.

— Трэба спрасьціць парадак прыёму рабочых у партыю, а то на праходжаньне ўсіх дыстанцый траціцца часамі шмат месяцаў.

— Асабліва ў адносінах камсамольцаў, бо калі рабочы камсамолец перадаецца ў партыю, праходзіць 12 інстанцый,—зазначалі таварышы.

— Асобныя камуністыя сваімі паводзінамі, грубасьцю адштурхоўваюць рабочых ад уступленьня ў партыю. Неабходнасьць чысткі партыйных радоў насьпела, пасьля яе рост пойдзе шпарчэй.

Галоўнае—трэба разгарнуць плянавую работу па вярбоўцы рабочых у партыю, правесьці рад практычных мерапрыемстваў, каб забясьпечыць выкананьне пастановы пленуму ЦК аб вярбоўцы перадавых рабочых у партыю.

Я. С.

Пэрспэктывы для росту ёсьць

(Ячэйка КП(б)Б заводу «Энэргія», Менск)

Рашучы курс на ўцягваньне лепшых рабочых ад варштату ў партыю, які ўзяло бюро ячэйкі заводу «Энэргія», ужо паказаў свае станоўчыя вынікі. За апошнія 1 з пал. гады рады ячэйкі выраслі на некалькі дзесяткаў чалавек. Акрамя папаўненьняў ячэйкі ў зьвязку з важнейшымі ...

... па 1929 год, дык мы ўбачым, што ён амаль у 2 разы большы росту ячэйкі за гэты пэрыяд. У 1924 годзе на заводзе працавала 120 рабочых, а зараз — 375 рабочых, г. зн. больш, чым на 300 проц.

Адсюль і вынікае ...

Па БССР

Антысэміты пакараны

БАБРУЙСК. (Наш кар.). Гэтымі днямі выязная сэсія акруговага суду разглядзела ў в. Ціханічах справу Жураўлёвых Аляксея і Язэпа і Маслабаева Рыгора, якія ў часе кірмашу выступалі з контр-рэвалюцыйнымі лёзунгамі: „бі камуністых і жыдоў“. Акрамя таго Жураўлёў Аляксей і Маслабаеў зьбівалі ішоўшых па вуліцы яўрэяў і выбівалі вокны ў яўрэйскіх хатах. Суд прыгаварыў Жураўлёва А. да 3-х год пазбаўленьня волі з суровым абмежаваньнем, Маслабаева да 2-х год і 6 месяцаў і Жураўлёва Язэпа да 2-х год пазбаўленьня волі. Па амністыі ЦВК БССР усім прыгавораным кара скарочана напалову.

Да справы вылучэнкі Грудзінскай

ВОРША. (Наш кар.). У газэце „Зьвязда“ ўжо паведамлялася аб цкаваньні жанчыны вылучэнкі Грудзінскай, якая зьяўлялася членам Аршанскага РВК.

Гэтымі днямі народны суд разгледаў узьнятую супроць Грудзінскай справу і апраўдаў яе, не знайшоўшы ніякіх падстаў для абвінавачваньня.

Суд пастанавіў копію свае пастановы па гэтай справе далучыць да заведзенай справе на б. старшыню РВК Шчакалава, які адыгрываў галоўную ролю ў цкаваньні Грудзінскай.

Кулака-падпальшчыка да расстрэлу

ВОРША. (Наш. кар.). У нас ужо пісалася аб тым, што кулак Снапкоўскі (в. Пусьціні, Боканаўскага р.) падпаліў гумно са збожжам старшыні сельсавету—сялянкі Гамбалеўскай.

Кулак Снапкоўскі мсьціў старшыні сельсавету за тое, што яго абклалі падаткам у 284 р. і пазбавілі права голасу.

Аршанскі акруговы суд прыгаварыў Снапкоўскага да расстрэлу.

Паступленьне сельгаспадатку

ГОМЕЛЬ. (Наш. кар.). Паступленьне сельгаспадатку ў паасобных раёнах акругі павялічваецца. У Камарынскім раёне сабрана 86 проц. сельгаспадатку. У Хойніцкім, Чачэрскім раёнах—84,3 проц., Брагінскім—81,8, Лоеўскім—79,7, Уваравіцкім—76,2, Буда-Кашалеўскім, Веткаўскім, Гомельскім—заданьне выканана ў разьмеры 73 проц. У Рэчыцкім раёне сельгаспадатак паступае слаба. Заданьне выканана ў разьмеры 71 проц. Да выкананьня 100 проц. заданьня засталося 12 дзён. Трэба гэты тэрмін скарыстаць для ўзмацненьня ўвагі сельгаспадатку.

Сынагогу пад клюб швэйнікаў

ВІЦЕБСК. (Наш кар.). Адбыўся сход рабочых фабрыкі „Прафінтэрн“, на якім стаяла справаздача гарсавету.

У спрэчках па дакладу рабочыя скардзіліся на адсутнасьць памяшканьня для разгортваньня культурна-масавай работы сярод 1.800 швэйнікаў.

Аднагалосна ўхвалена пастанова хадайнічаць перад гарсаветам аб адыходзе харальнай сынагогі пад клюб швэйнікаў.

Пажар на віцеб...

...га і дзяржаўнага сэктару.

Так, у раздробным пасярэдніцкім таваразвароце каапэрацыйны разам з дзяржаўным сэктары павышаюць за 5 год сваю ўдзельную вагу з 70,5 проц. да 87,2 проц., адпаведна ў гэтым таваразвароце прыватны капітал зьмяншае сваю ролю з 29,5 проц. да 12,8 проц. У 1932-33 г. каапэрацыя ў раздробным таваразвароце будзе займаць удзельную вагу 80,2 проц. На вёсцы прыватны капітал у раздробным таваразвароце ў 1932-33 г. будзе займаць толькі 5,2 проц. у горадзе-ж яшчэ будзе трымацца на 16,5 проц. замест 32,5 проц. у 1927-28 г. З гуртавога таваразвароту прыватны капітал будзе выцесьняны ў першыя 2 гады пяцігодкі на ўсе 100 проц.

Што датычыць загатовак сельска-гаспадарчых прадуктаў і сырцу, дык удзельная вага каапэрацыйных і дзяржаўных загатоўцаў за 5 год вырасьце з 36 проц. да 80 проц. ад усёй таварнай масы сельска-гаспадарчых прадуктаў і сырцу. Такім чынам, з гэтых нявалькіх лічбаў пяцігадовага пэрспэктыўнага пляну народнай гаспадаркі БССР на 1928-29—32-33 г. мы бачым, што вышэй адзначаная дырэктыва нашай партыі аб **абавязковым павышэньні ўдзельнай вагі сацыялістычнага гаспадарчага сэктару** Дзяржплянам і ўрадам БССР выканана поўнасьцю.

Ф. МАЧУЛЬСКІ.

1) Ва ўсіх паказчыках выточная лічба паказана за 1927-28 г., а другая лічба паказвае праектыроўку па пляну на 1932-33 г. Такі прынцып намі будзе паўтарацца і ў далейшым.

...парыядычным узмацненьні увагі да пытаньня рэгуляваньня сацыяльнага складу, можна дабіцца пажаданых вынікаў. Маючы на сёньняшні дзень вытворчых рабочых, у тым ліку батракоў і сельгасрабочых, 39,4 проц., перад КП(б)Б стаіць вялікая і адказьнейшая задача па папаўненьні яе радоў за кошт рабочых ад варштату, батракоў і сельгасрабочых для таго, каб да канца 1930 году мець ня менш паловы вытворчых рабочых. Калі прыняць пад увагу натуральнае зьмяншэньне партарганізацыі за гэтыя два гады, калі ўлічыць таксама маючую адбыцца чыстку радоў нашае партыі, дык усё-ж за гэтыя два гады трэба ўцягнуць ў рады партыі 14-15 тысяч вытворчых рабочых, батракоў і сельгасрабочых.

Практычныя шляхі да ўзмацненьня росту партыі за кошт вытворчых рабочых.

Перш за ўсё трэба рашуча папярэдзіць партыйныя арганізацыі ад мэханічнага падыходу да выканаьня гэтай партыйнай дырэктывы. Лістападаўскі пленум ЦК УсеКП(б) падкрэсьліў, што «трэба ў партыю вербаваць сапраўды перадавыя элемэнты рабочае клясы, здольныя ісьці ў авангардзе рабочых мас па практычным пераадоленьні труднасьцяй сацыялістычнага будаўніцтва, па адпоры дробна-буржуазным ідэёвым хістаньням, па ўсямерным падняцьці давер'я да партыі сярод усёй масы рабочых і працоўных вёскі». Гэта выразная і ясная дырэктыва лістападаўскага пленуму папярэджвае партыйныя арганізацыі ад фармальнага падыходу, га...

Некалькі слоў адносна уцягненьня ў партыю вытворчых работніц. Калі прызнаць партпраслойку сярод рабочых на цэлым радзе прадпрыемстваў невыстарчальнай, дык сярод работніц трэба прызнаць яе невыстарчальнай ў два разы. Возьмем, напрыклад, запалкавую фабрыку «Вэзуві». У той час, калі на фабрыцы партпраслойка складае 13,2 проц., сярод работніц партпраслойка значна ніжэйшая і складае 9,9 проц.; яшчэ горш на фабрыцы «Дняпро», дзе агульная партпраслойка складае 14,5 проц., а сярод работніц 7,2 проц., на фабрыцы імя К. Маркса партпраслойка сярод работніц больш чым у два разы ніжэй, чым партпраслойка сярод усіх рабочых, такі-ж малюнак мы маем і на фабрыцы «Дзьвіна». Трэба з значна большай актыўнасьцю праводзіць работу па палітычным выхаваньні работніц, работа сярод работніц павінна быць ня толькі справай жанарганізатараў, а павінна праводзіцца ўсёй партыйнай ячэйкай, усімі арганізацыямі на прадпрыемствах. Практыка, што ёсьць у гэтых адносінах, даводзіць што і ў галіне вярбоўкі работніц пры наліччы сур'ёзнай разгорнутай работы можна дабіцца больш вынікаў. У галіне вярбоўкі работніц у партыю, трэба яшчэ дабіцца крутога пералому ў настроі некаторых наших партпрацаўнікоў на прадпрыемствах. У першую чаргу неабходна гэта зрабіць на тых прадпрыемствах, дзе ёсьць вялікая праслойка работніц.

Што-ж датычыць вярбоўкі ў партыю, тым... ўнутры-партыйнай работы на ўсе надыходзячы пэрыяд. Чым лепш і больш пасьпяхова будзе праходзіць вярбоўка вытворчых рабочых у партыю, тым мацней і непарыўней будзе сувязь нашай партыі з шырокімі рабочымі масамі, тым больш згуртаваныя будуць рады нашай партыі, тым менш мы будзем мець хістаньняў ад ленінскай бальшавіцкай лініі ў радох нашай камуністычнай партыі.

В. ГАНТМАН.

Р. С. Я не закранаю ў гэтым артыкуле пытаньня аб чыстцы партыі, якое непасрэдна зьвязана з пытаньнем паляпшаньня сацыяльнага складу партыі, бо лічу, што гэта пытаньне павінна быць прадметам абгаварэньня другога спэцыяльнага артыкулу.

...дзесяткаў чалавек. Акрамя папаўненьняў ячэйкі ў зьвязку з важнейшымі падзеямі, як кастрычнікавы заклік, 25-гадовы юбілей 2-га зьезду партыі, ідзе рэгулярна сыстэматычны рост ячэйкі. За кожны справаздачны пэрыяд бюро ячэйкі (6 месяцаў) апошняя ўзрастае на 5-6 чал.

Усяго ў ячэйцы ў сучасны момант 90 членаў і кандыдатаў партыі. Калі параўняць гэтую лічбу з лікам камуністых на заводзе «Энэргія» ў 1924 годзе, дык атрымаецца рост на 157 проц. Адпак, калі мы возьмем рост агульнага ліку рабочых заводу за час з 1924...

Адсюль і вынікае задача ячэйкі, якую яна паставіла перад сабою: сыстэматычнае ўцягваньне лепшых рабочых у свае рады.

Што робіць у гэтым напрамку ячэйка ЛКСМ. Трэба сказаць, што камсамольская ячэйка зварачае на гэта пытаньне мала ўвагі. Падрыхтоўка камсамольцаў да ўступленьня ў КП(б)Б вядзецца слаба. Самую перадачу камсамольцаў у партыю ячэйка ЛКСМ праводзіць кампанейскі, па 5-6 чал. адразу. Гэта, безумоўна, ненармальнае зьявішча, на якое бюро парт'ячэйкі павінна належным чынам рэагаваць.

Адкрытыя сходы ячэйкі наведваюцца ў сярэднім толькі 8-10 беспартыйнымі рабочымі. Значна большае наведваньне беспартыйнымі сходаў ячэйкі назіраецца пры абмеркаваньні найбольш цікавых, канкрэтных для данага прадпрыемства, пытаньняў.

Пэрспэктывы для росту ячэйкі ёсьць ня дрэнныя. Зараз да ленінскіх дзён падаюць заявы ў бюро аб прыёме ў партыю каля 10 старых і лепшых рабочых.

Г.

...скай гарбарні

У ноч на 17 студзеня на віцебскай гарбарні Белскуртрэсту ўзьнік вялікі пажар. Загарэліся сушыльнае і барабаннае аддзяленьні. Прычыны пажару яшчэ ня высьветлены. Учора на завод выехалі пам. кіраўніка Белскуртрэсту т. Штэйнер і прадстаўнік ЦП саюзу гарбароў, якія высьветляць прычыны і страты ад пажару.

Закрыўся „Камуністычны шлях“

ВОРША. (Наш кар.). 15-га студзеня закрылася акруговая газэта «Камуністычны Шлях». «Камуністычны шлях» пачаў свой выхад з 1-га кастрычніка 1925 г., выпусьціўшы за ўвесь час 328 нумароў.

Захворваньне на сыпны тыфус

ГОМЕЛЬ. (Наш кар.). *У сяле Ваʌатаве выкрыты выпадкі захворваньня на сыпны тыфус. Усе хворыя шпіталізаваны. У дамох хворых зроблена адпаведная дэзынфэкцыя. У мэтах перасьцярогі ад занясеньня заразы ў Гомель, санітарны нагляд прыступіў да абсьледваньня начлежных дамоў і другіх месц скапленьня. Акрамя таго, санітарны нагляд прыступіў да навуковага абсьледваньня вогнішча заразы.*

Расьцем за лік перадавых рабочых

(Ячэйка КП(б)Б лесапільні «Праца», Мазырскае акругі)

У кастрычніку месяцы 1927 году наша ячэйка налічвала толькі 21 члена і 14 кандыдатаў. Сярод іх жанчын было 3 асобы. А праз год ячэйка вырасла да 53 чалавек. Такі рост за год мы ў ячэйцы лічым зусім нармальным, на заводзе пастаянных рабочых каля 130 чалавек.

Ячэйка, галоўным чынам, расла за лік кваліфікаваных рабочых з вялікім вытворчым стажам.

Для росту ячэйка мае шырокія пэрспэктывы, бо рабочая маса ў сваёй перадавой частцы падрыхтавана да ўступленьня ў партыю.

Трэба ячэйцы ў будучым узмацніць рост за лік работніц.

Н. М—скі.

Ленін у першыя дні пасьля прыезду з-за граніцы ў 1917 г.

(Паводле асабістых успамінаў)

На другі дзень пасьля прыезду раніцай, Уладзімер Ільліч запатрабаваў, перш за ўсё, камплекты газэт, што выйшлі з першага дня рэвалюцыі, якіх, як выявілася, ён яшчэ ня бачыў. У гэты-ж дзень ён зрабіў свой першы даклад спачатку бальшавіком у фракцыі Дзяржаўнай Думы і многіх зьдзівіў сваімі тэарытычнымі палажэньнямі і поглядамі на ход рэвалюцыйных падзей, якія разгарнуліся.

Яго папрасілі зрабіць такі-ж даклад у галоўнай залі Таўрыцкага Палацу, дзе раней пасядала Дума і дзе цяпер поўнасьцю панаваў Савет Рабочых, Сялянскіх і Салдацкіх Дэпутатаў. Сход павінен быў быць пашыраным, на ім захацелі прысутнічаць меншавікі і рабочыя, што не ўваходзілі ў фракцыю.

У залі было многа народу. Невялікі лік бальшавікоў сядзеў у левым сэктары думскіх месц, а Уладзімер Ільліч насупроць, у лініі месца старшыні. Каля яго заселі самыя заўзятыя меншавікі, і было дзіўна бачыць яго у такім акружэньні. Нарэшце, слова было дана яму. Ён лёгка і па прывычцы сьпяшаючыся ўзьбег на трыбуну і, не зьвяртаючы ўвагі на воплескі з нашага куту, заразжа прыступіў да свайго зьдзіўляючага аналізу расійскай рэчаіснасьці.

З поўнай адкрытасьцю заявіў ён, —выклікаўшы ядавітыя усьмешкі з боку патэнтаваных палітыкаў-меншавікоў,—што ён меў і вельмі мала часу і вельмі мала матар'ялу для назіраньняў,—«усяго адзін рабочы папаўся мне ў цягніку»,—сказаў ён, —выклікаўшы стрыманы, але вельмі прыкметны сьмех на правых лаўках, —«вось чаму мае разважаньні будуць некалькі тэарытычнымі, але мяркую, ў агульным і цэлым, правільнымі, адпавядаючымі сутнасьці ўсёй палітычнай абстаноўцы краіны».

Зразумела, самаўлюбёныя меншавікі і с.-р., тагочасныя уладары дум і дасканалыя згоднікі з буржуазіяй, ня толькі ня былі згодны з Уладзімерам Ільлічом, але яны ўсякім чынам зьдзекваліся пра сябе з поваду гэтае яго заявы, знаходзячы яе проста сьмешнай, скандальнай... Яны-ж вось увесь час балбочуць з масамі, гавораць тысячу і адну прамову да іх усюды з поваду тэй ці іншай падзеі ці зусім бяз поваду. Ці ім ня ведаць настрою, жаданьня і чаканьня мас? А тут вось зьяўляецца эмігрант, які гаварыў «з адным рабочым», і ня толькі адмаўляе ўсе іх учынкі, але зусім інакш аналізуе ўсе падзеі, зусім іншыя высоўвае задачы рэвалюцыі, зусім па іншаму фармулюе лёзунгі мас, лёзунгі барацьбы, скідаючы ўсе фэтышы рэвалюцыі, патрабуючы неадкладнага міру, спыненьня вайны, патрабуючы хлеба і зямлі народу.

Уладзімер Ільліч гучна, выразна фармулюе, ілюструе і даводзіць свой пункт гледжаньня, і ў залі паступова ўстанаўляецца маўклівая цішыня. Калі ён адрывіста гаворыць слова «братаньне», якое адносілася да салдат, што знаходзіліся ў акопах,— нехта з асабліва ўзьвінчаных дэпутатаў з фронту, адчуўшы сябе, відавочна, закранутым да глыбіні сваіх высокапатрыятычных пачуцьцяў, ускочыў з свайго месца, зрабіў некалькі крокаў у напрамку да трыбуны і пачаў лаяцца самым злосным чынам. У залі зашумелі. Старшыня пачаў спыняць пратэстанта. Уладзімер Ільліч прымоўк і спакойна, усьміхаючыся, чакаў, пакуль ўляжацца пал.

— Таварышы,—пачаў ён зноў,— зараз толькі таварыш, усхвалёваны і нездаволены, із'ліў сваю душу ў абураючым пратэсьце супроць мяне, і я так добра разумею яго. Ён па-своему глыбока мае рацыю. Я, перш за ўсё, думаю, што ён мае рацыю ўжо таму, што ў Расіі абвешчана свабода, але што-ж гэта за свабода, калі нельга шчыраму чалавеку,—а я думаю, што ён шчыры,—заявіць гучна, заявіць з абурэньнем сваю ўласную думку аб такіх важных, надзвычайна важных пытаньнях? Я думаю, што ён яшчэ мае рацыю і таму, што, як вы чулі ад яго самаго, ён толькі што з акопаў, ён там сядзеў, ён там ваяваў ўжо некалькі год, два разы ранены, і такіх, як ён —там тысячы. У яго ўзьнікла пытаньне: за што-ж ён праліваў кроў, за што пакутаваў ён сам і яго шматлікія браты? І гэта пытаньне—самае галоўнае пытаньне. Яму ўвесь час гаварылі, яго вучылі, і ён паверыў, што ён пралівае сваю кроў за бацькаўшчыну, за народ, а ў сапраўднасьці аказалася, што яго ўвесь час жорстка ашуквалі, што ён пакутваў, вельмі пакутваў, праліваючы сваю кроў за зусім чужыя і бязумоўна варожыя яму інтарэсы капіталістых, памешчыкаў, інтарэсы саюзных імпэрыялістых, гэтых сусьветных і прагных грабежнікаў і прыгнятальнікаў. Як-жа яму ня выказваць свайго абурэньня? Ды тут-жа проста можна звар'яцець. І таму яшчэ больш настойліва мы павінны дамагацца спыненьня вайны, прапагандаваць братаньне войск варожых дзяржаў, як адзін з сродкаў да дасягненьня памечанай мэты ў нашай барацьбе за мір, за хлеб, за зямлю.

Большасьць упяршыню слухалі Уладзімера Ільліча, і калі ўзіраўся ў гэтыя шэрыя, пракопчаныя твары салдат, гэтыя хмурыя твары сялян і зьмешаныя твары многіх рабочых, якія належалі да меншавікоў, с.-р. і іншых таму падобных фракцый і груп, я адчуваў, што ў іх душах ужо пачалося хістаньне, якое можа мець вынікам вялікі пераварот. Усё-ж тое, што гаварыў Уладзімер Ільліч, гэта ўсё было так блізка, так родна ім самім і трэба толькі, каб расьсеяўся туман фальшывага патрыятызму, трэба толькі, каб спала заслона з іх вачэй, каб зараз-жа загарэўся-б у іх сьвяты парыў да сапраўднага вызваленьня ад палітычных і сацыяльных вуз, якія скоўваюць іх самых і ўсю краіну.

Набатным звонам гучэў цьвёрды і ўпэўнены голас Уладзімера Ільліча, калі ён, з растлумачэньнямі і камэнтарыямі, агаласіў свой трэці параграф яго сапраўды гістарычных тэзісаў, які як бомба ўзарваў усіх згоднікаў: «Ніякага падтрыманьня Часоваму Ураду, растлумачэньне поўнай ілжывасьці ўсіх яго абяцаньняў, асабліва адносна адмаўленьня ад анэксій. Выкрыцьцё, замест недапушчальнага, сеючага ілюзіі патрабаваньня, каб гэты ўрад, урад капіталістых, перастаў быць імпэрыялістычным» 1).

— Як,—закрычалі ўсюды,—мы, рэвалюцыянэры, рабіўшыя лютаўскую рэвалюцыю, мы, выказаўшыя давер'е Часоваму Ураду, можна сказаць, стварыўшыя яго, увесь час вядзем з ім перагаворы, дамагаемся ад яго уступак, маніфэстаў, патрабаваньняў і агалашэньняў—мы, аказваецца, супольнікі капіталістых, імпэрыялістых? Ды ён звар'яцеў!

Адны патрабавалі яго ўдаленьня, другія пагардліва маўчалі. Ці варта, моў, гаварыць аб вар'яце? А ён, выразна і ясна, перачакаўшы хвалю абурэньня, растлумачваў адзін за другім свае тэзісы, якія ахаплялі ўсе пытаньні да партыйнае перабудовы краіны, парляманту, «абнаўленьня Інтэрнацыяналу» і інш., і інш.—наогул усё тое, што праз паўгода, воляй лёсу і рэвалюцыйнага народу, ён павінен быў ажыцьцяўляць у суровым расійскім жыцьці. Прадугледзеўшы ўсё, да стварэньня саўгасаў уключна, ён усяліў ўсёй сваёй прамовай і два разы прачытанымі тэзісамі, такую сумяціцу, такое хваляваньне ў розумы яго слухачоў, што з гэтага гістарычнага выступленьня Уладзімера Ільліча на другі дзень пасьля прыезду яго ў Расію, уласна кажучы, і пачынаецца ўступ, падрыхтоўка Кастрычнікавай рэвалюцыі. Іменна ў гэты гістарычны момант быў закладзены першы грунтоўны тэарытычны камень вялікага будынку Кастрычніка.

Усё зараз-жа «разделилось на ся», усё заварушылася, ды так, што цяпер і перадаць цяжка.

Як толькі скончыў сваю прамову Уладзімер Ільліч, пакрытую значна больш бурнымі воплескамі, чым яго ўступленьне на трыбуну, першым падбухторшчыкам апазыцыі, зусім нечакана для ўсіх, выступіў былы член бальшавіцкага ЦК партыі, зараз памершы, Язэп Пятровіч Гольдэнбэрг, які тады амаль толькі што зьвярнуўся з ссылкі, з Астрахані дзе прабыў каля 5 год пасьля адседкі ў папярэднім заключэньні, які вярнуўся вельмі паправеўшым і згубіўшым увесь свой пыл аднаго з лепшых прамоўцаў, згубіўшым ўсе тэарытычныя абгрунтаваньні бальшавіцкай тактыкі і які ператварыўся ва ўмеранага сацыялістычнага рэфарматара, не жадаўшага ні на йёту адхіліцца ад шляху Эўропы ў справе заваяваньня парляманцкага ладу і зьвязаных з ім буржуазна-дэмакратычных свабод.

Ён, які раней добра ведаў Уладзімера Ільліча, працаваў з ім і карыстаўся яго пашанаю, увайшоў на трыбуну ўсхваляваны, бледны, рашучы. Прамова яго была кароткая, ясная, якая яскрава надзяліла ўсіх прысутных па два варожых лягеры.

— Месца геніяльнага анархістага Бакуніна, якое так доўга пуставала і дзесяцігодзьдзі ня ведала сабе наследніка—цяпер занята,—абвясьціў ён.

Усё, што мы чулі толькі што тут, зьяўляецца поўным адмаўленьнем усёй сацыял-дэмакратычнай дактрыны, усяго навуковага марксызму. Тут яскрава і выразна агалошан анархізм. Яго глашатай, насьледнік Бакуніна—Ленін. Леніна сацыял-дэмакрата, Леніна марксыстага, Леніна правадыра нашай баявой сацыял-дэмакратычнай партыі няма. Нарадзіўся новы Ленін—Ленін анархістаў. Таксама няма больш бальшавізму, калі бальшавікі прымуць гэтую новую і такую нечаканую канцэпцыю—ёсьць анархізм, анархізм самай чыстай вады, сапраўдны бакунізм.

Заклікаючы ўсіх быць вельмі асьцярожнымі з новым «вызнаньнем веры» Уладзімера Ільліча, дзе ўмацаваны сьцяг грамадзянскае вайны ў асяродзішчы рэвалюцыйнай дэмакратыі, Гольдэнбэрг заклікаў усіх згуртавацца, каб змагацца з новай, такой нечаканай небясьпекай, што нахлынула на Расію з гэтым прыездам нашых «заграпічных прыяцеляў».

Гэта апошняя крывадушнасьць была сапраўды абураючай, і Гольдэнбэрг пакінуў трыбуну пад абураючыя крыкі левай.

Уладзімер Ільліч спакойна слухаў, сёе-тое запісваў у сшытак, і відавочна, быў зьдзіўлены прамоваю Гольдэнбэрга, які спусьціўся з вышыні сацыялізму да пошленькага дэмакратызму і заядлага абаронцтва. Цікава тут-жа адзначыць, што гэты такі адказны таварыш, які адыйшоў ад нас у самы цяжкі момант жыцьця нашай партыі, прадаўшы палітычнай анафэме і самых бальшавікоў і іх правадыра, якога ён так даўно і так добра ведаў, пераваандраваў бяз усякае саромлівасьці ад крайняй левай да крайняй правай—ад бальшавікоў у «Адзінства» Плеханава.—Пасьля Кастрычнікавай рэвалюцыі, пабадзяўшыся досыць доўга за граніцай, —Гольдэнбэрг зьявіўся зноў у Расію і ўжо не ў Петраград, а ў Маскву для таго, каб «прызнаць» факт перамогі пралетарскай рэвалюцыі пад кіраўніцтвам таго, каго толькі ён яшчэ так нядаўна разьвенчваў ад сацыялізму і ставіў на пуставаўшае месца Бакуніна. Ён, бачыце, пераканаўся, што «Уладзімер Ільліч меў рацыю» у сваім прагнозе, што трэба цяпер працаваць усім разам, дапамагаць адзін другому, яшчэ шмат-шмат кісласалодкіх слоў чулі мы ад яго... Шкада было бачыць гэтага старога таварыша, які так захістаўся ў самыя цяжкія дні жыцьця нашае партыі і прышоў з пакаяньнем тады, калі перамога пралетарскае рэвалюцыі зусім акрэсьлілася. Зразумела, лепш пазьней, чым ніколі. Але ўспамінаючы ўсе акалічнасьці гэтае справы, успамінаючы, што той-жа Гольдэнбэрг, бяз усякіх падстаў узьвёў на Уладзімера Ільліча такі агіднейшы палітычны паклёп, што быццам-бы Уладзімірам Ільлічом быў «умацаваны сьцяг грамадзянскае вайны ў асяродзішчы рэвалюцыйнай дэмакратыі», што ў абстаноўцы таго часу было сапраўды жахліва, успамінаючы, што Уладзімер Ільліч павінен быў зараз-жа ў «Правде» ад 7 красавіка 1917 г. заявіць, што ён піша і гаворыць, між іншым, і для «добрасумленных апанэнтаў», проціпастаўляючы гэтым апошнім «пана Гольдэнбэрга», г. зн. выкрываючы яго ў яўнай нядобрасумленнасьці, мімаволі прыходзіцца сказаць: «Пазбаў нас, божа, ад прыяцеляў»... А колькі было іх, якія зусім адсутнічалі у тыя цяжкія дні, якія шыпелі і лаяліся, а потым прышлі і ўмацаваўшыся, з такім напалам усюды даводзілі, што, бачыце, «и мы пахали»...

Уражаньне ад дакладу Уладзімера Ільліча было вялізнае. Усім стала ясна, што «прекраснодушному» мірнаму жыцьцю меншавіцкаэсэраўскага савету рабочых дэпутатаў і Часовага Ураду надыходзіць бясспрэчны канец; што кожны дзень, і пісьмова, і вусна,—і сваім уплывам Уладзімер Ільліч разам з прыяцелямі будзе няўхільна і нясупынна падмочваць усе пазыцыі—вялікія і малыя, — якія гэтыя палітычныя дзеячы намерваліся моцна, усур'ёз і надоўга заняць.

Ул. БОНЧ-БРУЕВІЧ.

1) Гл. ст. У. І. Леніна «Аб задачах пралетарыяту ў данай рэвалюцыі» (Стар. 13, збор твораў, т. XIV, частка 1-я).

„ДОБРУШ ДЛЯ ДАБРУШАН“ ЦІ САЦЫЯЛІСТЫЧНАЯ ФАБРЫКА „ГЭРОЙ ПРАЦЫ“

Антысавецкая работа жандарска-клерыкальных элемэнтаў пад шыльдай рэлігіі і антысэмітызму

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

Тыя, хто тварыў контр-рэвалюцыю ў Добрушы

Панькоў, Дамароцкі, Старавойтава, Сямёнава, Філімонава, Волкава

Падзеі на Добрускай фабрыцы «Гэрой Працы» патрабуюць да сябе самай пільнай увагі і яснай клясавай ацэнкі. Зараз ужо, пасьля папярэдніх даных сьледзтва і шматлікіх выступленьняў саміх рабочых, не падлягае ніякаму сумненьню тое, што ў гэтых падзеях ёсьць ня тольки махравы антысэмітызм, але што самае асноўнае — ёсьць наяўнасьць пляномернай антысавецкай работы на фабрыцы.

Аналізуючы характар падзей на Добрускай фабрыцы, прыглядаючыся да клясава-палітычнага твару часткі ўдзельнікаў і іх натхніцеляў, мы зусім ясна бачым твар жандарска-папоўскіх чорнасоценных элемэнтаў, актыўна і сыстэматычна агітуючых супроць савецкае ўлады. Ядро гэтай контр-рэвалюцыйнай групы (часова ўжо выяўленай) складалі былыя жандары, стражнікі, асабістыя старыя служачыя князя Паскевіча і царкоўна-манашаскія элемэнты. Сярод гэтай групы мы бачым такіх зуброў, як былы жандар Грыгарэнка, які зьбіваў рабочых фабрыкі, будучы веднай сабакай свайго князя-гаспадара; перад намі такая фігура, як люты чорнасоценец Панькоў, які і па рабочым сходзе нагла заяўляе «так было і так будзе з жыдамі». і вядзе контр-рэвалюцыйную агітацыю сярод даручаных яго кіраўніцтву брыгадных вучняў.

З такой-жа агітацыяй, аздобленай цэлым радам малюнкаў пахабна-антысэміцкае і антысавецкае ўласьцівасьці, выступае Рашкевіч (галоўны майстар цэху). Далей ідуць старыя ханжы з манастыра—Старавойтава і Жураўлёва, якія пад відам рэлігійнай пропаведзі актыўна праводзілі антысавецкую работу, заклікаючы падросткаў-работніц да ачышчэньня ад антыхрыста. Гэта тыя асобы, якія ўжо выяўлены сьледзтвам акруговай пракуратуры і арыштаваны. Далейшая работа сьледчых органаў, пры дапамозе рабочых, бязумоўна ўстановіць новых удзельнікаў гэтай контр-рэвалюцыйнай групы.

Але адно ясна: перад намі ня проста несьвядомыя антысэміты, а заўзятыя ворагі рабочае клясы і савецкае ўлады, якія мараць аб звароце старых часоў і старых гаспадароў.

Яны высоўваюць свой лёзунг:

— «Савецкая ўлада толькі да рэчкі». Царска-князеўскія сабакі хочуць сказаць, што савецкая ўлада ня мае права на іхнюю «вотчынную» фабрыку.

Разам з усімі тыя яўна кулацкія элемэнты, для якіх фабрыка—месца нажывы, якія ў сябе дома трымаюць па некалькі батракоў — гэтыя «рабочыя» выратоўваюць сябе ад чысткі, пускаюць у ход другі ня менш контр-рэвалюцыйны лёзунг — «Добруш для дабрушан». Таму кож-

ло жаданьне праваліць камуністычныя кандыдатуры ў гарсавет і правесьці «сваіх» людзей. Аднак, гэта ім не ўдалося. Выбарчыя сходы, што пачаліся сёньня на фабрыцы, праходзяць пад лёзунгамі поўнага давер'я камуністычнай партыі і пры поўным падтрыманьні кандыдатур, рыстаўленых цэхячэйкамі.

Спэкуляцыя на труднасьцях і памылках

Добра ведаючы, што аднэй няпрыкрыта-чорнасоценнай агітацыяй вялікіх посьпехаў не даб'ешся, кучка контр-рэвалюцыянэраў дэмагагічна скарыстоўвае нашы гаспадарчыя труднасьці, промахі будаўніцтва, цяганіну і бюракратызм у фабрычных і іншых установах.—Ва ўсім гэтым вінавата савецкая ўлада,—казалі Паньковы і Рашкевічы, а таму змагайцеся «супроць камуністых». Юродзівыя мракабесы манашкі і сэктанты, цішком сьвенцяць імем хрыста, які пасылае кару «на антыхрыстаў». Побач з гэтым умела скарыстоўваюцца сапраўдныя недахопы фабрычных органаў у сэнсе выкарыстоўваньня заўваг і прапаноў рабочых. Сярод адміністрацыі былі такія, як Воінаў, які паціху гнуў іменна на тое, каб разлаваць рабочых і пакрываў антысэмітаў. А яго намесьнік, партыец Драгуноў, аказаўся сьляпым і глухім да таго, што адбывалася. З такім-жа ўменьнем былыя сябры «Михаила Архангела» скарыстоўвалі нездавальненьне часткі рабочых нормамі, становішчам прэміяльнай сыстэмы (мэханічны цэх), камунальным абслугоўваньнем і г. д.

Як падыйшлі да справы акруговыя органы

Вышэй мы казалі, што было-б зусім няправільным за выпадкамі антысэмітызму прагледзець антысавецкі характар падзей, што адбываліся на фабрыцы «Гэрой Працы». Такую характарыстыку дае зараз апошні нумар «Полесской Правды»—орган Гомельскага акругкому.

Аднак, трэба проста сказаць, што палітычная ацэнка сутнасьці падзей па першых рэзалюцыях бюро парткалектыву і цэх'ячэек была ня досыць выразнай: гэтыя ацэнкі трактавалі пытаньне, як толькі праяўленьне антысэмітызму, якое паўтарае па сутнасьці падзеі на заводзе «Кастрычнік». Вось чаму мабілізацыя ўвагі партыйна-камсамольскай і рабочай масы ня была дасягнута ў выстарчальнай меры.

Камісія акругкому ў сваіх высвадах ужо зьвязвае апошнюю антысэміцкую вылазку на фабрыцы з радам выпадкаў наяўнай антысавецкай агітацыі, тлумачачы яе «ўплывам паасобных груп і асоб». Аднак, і пасьля гэтай ацэнкі як у партыйнай арганізацыі, так і ў артыкулах «Полесской Правды» націск рабіўся галоўным чынам на антысэміцкім характары справы. Гэта здарылася таму, як заяўляе Гомельскі АК, што ня было патрэбнай уплывовай сувязі акруговых органаў з фабрыкай. А мясцовыя арганізацыі, хоць і хутка рэагавалі на гэтыя праявы, але таксама недаацанілі іх глыбіні.

Зараз, пасьля работы другой камісіі АК з удзелам прадстаўніка ЦКК — лінія ўдакладнена. Праводзіцца вялізарная растлумачальная праца сярод партыйна-камсамольскай арганізацыі і рабочых мас. **Асноўныя масы рабочых сустрэлі прыхільна ўсе мерапрыемствы, якія былі вызначаны акруговымі органамі. Работа камісіі праходзіць пры актыўным падтрыманьні саміх рабочых, якія даюць усё новыя факты варожай дзейнасьці на фабрыцы.** Толькі невялічкая частка акулачаных рабочых і яўных прыслужнікаў пана Стульгінскага (кіраўнік фабрыкі часоў Паскевіча) варожа адносіцца да гэтых мерапрыемстваў. Ужо выключаны з партыйнай і камсамольскай арганізацый рад актыўных удзельнікаў і памочнікаў Панькова.

17 студзеня адбыўся партыйна-камсамольскі сход, на якім выступіў з дакладам аб палітычнай сутнасьці вылазкі на фабрыцы сакратар акругкому тав. Малаковіч.

Р. КРАСЬНЕЎСКІ.

ВЫБАРЫ У САВЕТЫ

ПЕРААБРАНЫ 194 СЕЛЬСАВЕТЫ

Процэнт яўкі на выбарчыя сходы—55,4 проц.—невыстарчальны. Трэба прыняць тэрміновыя меры да яго павялічэньня

На перавыбарчай рабоце

(Нарысы з натуры)

У Сьмілавічах

Еду па работу па перавыбарах сельсаветаў. Пагода, якая ў горадзе здавалася зусім добрай і лагоднай, зьмянілася ў полі на сьцюдзёную і праразьлівую. Вецер залязае ў кожную дзірачку, лезе пад кажух і яму аднаму ведамымі пуцявінкамі дабіраецца да цела. Дарогу замятае...

Ужо тры гадзіны ў дарозе; зубы скачуць, як п'яны сват на вясельлі, а Сьмілавіч яшчэ ня відаць...

Сьмілавіцкі райвыканком, куды мы, нарэшце, прыехалі, сваім знадворным выглядам зрабіў надзвычайна дрэннае ўражаньне; стары нізкі дом, падобны да даўнейшае карчмы. Такі самы выгляд яго і ў сярэдзіне. Аказваецца, што ў гэтым годзе будуць будаваць новы дом для РВК. Даўно пара.

Знаёмлюся з работай па перавыбарах. Сакратар РВК, малады хлапчук—камсамолец, з здаволенай мінай на твары дакладвае, што ўчора адбыўся выбарчы сход у Сьмілавічах; зьявілася 65 проц., самаабкладаньне правялі ў 25 проц. с.-г. падатку і г. д. Пытаньне аб самаабкладаньні правялі ў часе абгаварэньня наказу; супроць самаабкладаньня ніхто ня выказваўся, і правялі яго пераважнай большасьцю галасоў.

У мяне мімаволі закралася сумненьне да слоў маладога сакратара; я падумаў, што ён, па ўласьцівай маладосьці экзальтацыі, пералічвае посьпехі, аднак-жа я павінен быў адмовіцца ад свайго погляду, калі прышоў сакратар райкому, і старшыня райвыкакому, якія пацьвердзілі словы сакратара.

Знаёмлюся далей, што зроблена ў напрамку падрыхтоўкі да перавыбараў, як прайшла справаздачная кампанія і г. д.

«Справаздачная кампанія праходзіла да акруговай партканфэрэнцыі ня досыць жвава, а пасьля канфэрэнцыі, калі нас там належным чынам пакрунілі,—як кажа старшыня РВК,—яна пайшла больш жвава і з большай колькасьцю ўдзельнікаў».

Сход беднаты, як правіла, праведзены ўсюды.

Чытаю наказ. Акрамя некаторай недакладнасьці ў мове, асабліва ў першай частцы, ён складзены добра. Правесьці ачыстку насеньня ў колькасьці 1500 тон, залажыць 25 пакавальных вучасткаў, правесьці 4 с.-г. курсаў, завезьці 2236 тон штучнага ўгнаеньня, пашырыць завоз с.-г. машын да 345 штук і г. д.—вось паасобныя пункты наказу дэпутатам у савет.

У Дукоры

Выяжджаю на адзін з выбарчых сходаў у мястэчка Дукору, куды трапляю з вялікімі труднасьцямі.

У доме, які носіць гучную назву клюб, зімна і няпрыветна. Ужо прышло з дзесятак выбаршчыкаў і рэгістратар. З кіраўнікоў яшчэ нікога ня было. Топіцца печка, але наўкольная сьцюжа не дае ніякіх падстаў думаць, што калі-небудзь гэта печка яе пераможа.

Паступова, па аднаму і гурткамі, зьбіраюцца сяляне.

— Мікола, а чаму-ж ты сваёй жонкі ня прывёў,—пытаецца малады хлапец у нейкага дзядзькі.

— А што-б тады было, каб я прывёў, ды яна тут радзіла.

— Ну і што-ж, хрэсьбіны былі-б.

— Гэта добра, калі хрэсьбіны, а калі хаўтуры?

Прыйшлі ўпоўнаважаны па выбарах Дукорскага сельсавету і сакратар ячэйкі. Рэгістратар паведамляе час ад часу аб колькасьці зьявіўшыхся. Восем гадзін, прышло 50% адкрываем сход.

Абгаварэньне наказу праходзіць вельмі жвава. Выказваюцца за неабходнасьць пашырэньня вэтэрынарнай дапамогі, аб адчыненьні зубаўрачэбнага пункту, аб рамонце пажарнага абозу, аб пабудове тратуараў і г. д.

Сакратар ячэйкі ўносіць прапанову аб самаабкладаньні на проціпажарныя і дарожна-будаўнічыя патрэбы. Супроць гэтай прапановы адкрыта ніхто ня выказваўся; былі паасобныя выкрыкі, ды пасьля сходу казалі, што некаторыя падбухторвалі сялян не згаджацца на самаабкладаньне; сярод гэтых надбухторшчыкаў, як казалі, былі нават і два камсамольцы. Аднак-жа агітацыя гэта ня мела посьпеху. Самаабкладаньне правялі ў разьмеры 20 проц. падатку.

Выбары праводзіліся вельмі ўважліва; кожная кандыдатура шырока абгаворвалася і толькі пасьля гэтага або прымалася, або адхілялася. Цікава адзначыць, што кандыдаты, высунутыя ячэйкай, прайшлі: два аднагалосна, адзін (жанчына-яўрэйка) з колькасьцю 203 галасы (з 243), а два зусім былі праваленьі, прычым адзін з іх—былы сакратар ячэйкі. (Аб прычынах гэтага зьявішча і наогул аб якасьці складу і працы ячэйкі напішу ў наступны раз).

Як сяляне адносяцца да яўрэяў і наколькі яны ўсьвядомілі нацпалітыку савецкай улады, сьведчыць такі факт: сяляне Дукоры выбралі ў склад сельсавету яўрэяў т. Пінхасіка аднагалосна і яўрэйку тав. Фрыд большасьцю 203 пры 40, што ўстрымаліся; у склад сельскага суду абраны аднагалосна яўрэй т. Гартман.

Між іншым, з прыемнасьцю трэба адзначыць, што за самаабкладаньне галасавалі амаль усе жанчыны, тады як многія мужчыны хаця і не галасавалі супроць, але і «за» не падымалі рук.

Наогул выбары па Сьмілавіцкім раёне можна лічыць зусім здавальняючымі; праведзены ўжо перавыбары на 30 вучастках; процант яўкі мінімум 60 і максымум 85. Самаабкладаньне праведзена на ўсіх вучастках, прычым толькі на адным процант самаабкладаньня дасягнуў 20, па іншых ён вышэй—25 і нават 28.

І. ШЫПІЛА.

За 17 дзён выбараў

По даных цэнтральнай выбарчай камісіі да 17 студзеня пераабрана 194 сельсаветы.

На выбары зьявілася 148.721 чал.—55,4 проц. з агульнага ліку выбаршчыкаў. Жанчын зьявілася 39,6 проц. з агульнага ліку. У пазалеташнім годзе сярэдні агульны процант яўкі раўняўся 46,3 проц., процант яўкі жанчын—26,4 проц.

Усяго выбрана 5.569 членаў сельсаветаў, з іх жанчын—1.070 ці 19,2 проц.

Камуністыя і камсамольцы складаюць 17,5 проц. агульнага ліку новых членаў сельсаветаў; беларусы—91,5 проц., яўрэі і палякі—4,4 проц.

У глухім кутку

Дрэнныя вынікі слабай падрыхтоўкі

(Ад нашага спэцыяльнага карэспандэнта)

Вёска Вялікае Жабіна, Чыжэвіцкага сельсавету, Старобінскага раёну, ужо гадоў чатыры, як расьсялілася на пасёлкі. Частыя пажары, ад якіх выгарвала цэлая вёска, вымусілі саміх сялян задумацца аб расьсяленьні на пасёлкі. Вёска гэта раней была надаволі заможнай, але стыхійныя навалы адбіліся на гаспадарцы сялян у бок яе заняпаду. Тут шырока разьвіта зладзейства.

— У нас, калі корміш якога падсьвінаку, то так і ведай, што ён ня твой, бо ўкрадуць,—расказвае адна кабетка.

— Баюся паставіць каня на двары, хамут зьдяруць,—гаворыць фурман, які прывёз нас у В. Жабіна.

Частыя стыхійныя няшчасьці і разгул зладзейства адбіліся і на сьвядомасьці сялян. Беднага тут забітая, неактыўная, з ёю ніякай работы праз увесь час не праводзілася. Падрыхтоўка да выбараў таксама слаба праводзілася. Цяжка нават было сабраць сход беднаты, бо няма ў вёсцы ні партыйцаў, ні актыўных беднякоў. Ёсьць толькі адзін камсамолец, які выбран у сельсавет. Усё-ж, дзякуючы настойлівай працы старшыні выбарчай камісіі т. Гарнастаева і прадстаўніка Чырвонай арміі т. **Андрэева**, якія хадзілі па хатах самі і цягнулі на сход беднату, сход праведзен і намечаны былі кандыдатуры ў склад сельсавету.

Самы выбарчы сход адбываўся ў пабудаваным паводле пляну НКА новым школьным будынку. Школа знадворку ўжо скончана, ужо адбываюцца заняткі вучняў, але з сярэдзіны яшчэ ня зусім будынак скончаны.

Што падрыхтоўка да выбараў праведзена слаба, гаворыць і тое, што ніякіх плякатаў і лёзунгаў на сьценах ня было.

Перавыбарчы сход адбыўся пры слабой актыўнасьці беднаты і серадняцтва. Многія кандыдаты, вылучаныя на сходзе беднаты, пры галасаваньні на агульным сходзе адмаўляліся, матывуючы тым, што яны няпісьменныя.

У в. В. Жабіне ёсьць 381 выбаршчык, на сход-жа зьявіліся толькі 146 выбаршчыкаў ці 38%, з іх жанчын 41, ці 22 проц. Такі параназўча малы процант яўкі тлумачыцца з аднаго боку слабасьцю падрыхтоўкі да выбараў, а з другога—яшчэ і тым, што пасёлкі далёка раскіданы і многія не хацелі «цягнуцца ў такую завею».

Цікава, што сяляне ў часе выбараў шчотчыкаў пажадалі выбраць у шчотчыкі прыежджых — прадстаўніка Чырвонай арміі т. Андрэева і мяне— і матывавалі гэта тым, што «чужыя людзі аб'ектыўна падыдуць да падліку галасоў, а свае будуць круціць».

У выніку галасаваньня ў склад сельсавету поўнасьцю праведзены кандыдатуры, намечаныя сходам беднаты.

Ня гледзячы на тое, што тут многія выступалі супроць жанчын, гаворачы, што яны нягодны да працы, у сельсавет абраны і тры жанчыны.

Наказ выбранаму сельсавету абгаворваўся таксама вельмі слаба. Ніхто ня ўносіў у наказ ніякіх зьмен і дадаткаў з мясцовага жыцьця.

На працу з беднатой у вёсцы В. Жабіна трэба зьвярнуць вялікую ўвагу.

П. ЖАРСКІ.

В. Жабіна, Чыж. с.-с.

Агляд вытворчых нарад

Тэхнічны пэрсанал ігнаруе прапановы рабочых

Вытворчыя нарады ня ўцягваюць масы

На фабрыках «Дняпро» і «10 Кастрычнік» (Рэчыца) прыступілі да агляду вытворчых нарад і камісій. У нас працуе адна агульна-фабрычная камісія ў складзе 17 чал. і 5

праціцачнага аддзяленьня, але і яго праекту ход яшчэ ня даны. І наогул, умовы працы для рабочых-рацыяналізатараў вельмі цяжкія, рабочыя нават ня маюць магчымасьці зрабіць

Што ўяўляе сабою „Вытворчая часопісь“

„Вытворчая часопісь“—першы памоцнік рабочага актывіста

«Вытворчая часопісь» — орган УсеЦСПС і НК РСІ СССР—ставіць сабе мэтаю дапамагчы працаўнікам вытворчых, кантрольных і эканомкамісій у вырашэньні пытаньняў

вука і тэхніка». З апошняга паўгодзьдзя часопісь завяла спэцыяльны лісток «Тэхнічная Кансультацыя», у якім даюцца парады і справкі па розных пытаньнях вытворчага

«рабочыя» выратоўваюць сваё ад чысткі, пускаюць у ход другі ня менш контр-рэвалюцыйны лёзунг—«Добруш для дабрушан». Таму кожны новы рабочы, асабліва яўрэй, сустракае байкот, лаянку, зьдзекі. Для гэтых кулацкіх элемэнтаў новы рабочы—«набрадзень», «бандыт», «валацуга» і г. д. Паступіўшых на фабрыку 6. будзёнаўцаў і чырвоных партызанаў гэтыя паліцэйска-кулацкія нахабнікі абзываюць і дагэтуль «бандытамі».

У той-жа час гэта частка сапраўдных кулакоў-рабочых (якія часам, як нядаўна звольнены Шчарбакоў, маюць па 10 дзесяцін зямлі, трое коняй і тры дамы) упарта імкнецца ісьці на фабрыку ўсёй сям'ёй, стараючыся атрымаць працу для ўсіх сваякоў. Для гэтага мяняюцца прозьвішчы членаў сям'і, падрабляюцца дакуманты і г. д. На гэтай аснове ідзе жорсткая шматгадовая барацьба паміж гэтымі кулакамі і сапраўднымі пралетарамі, у якіх уся маемасьць—праца на савецкай фабрыцы.

Вось на гэтым фоне антысэмітызм у руках памянёных чорнасоценцаў—контр-рэвалюцыянэраў быў толькі аабронча шыльдай, тактыкай, а сапраўднаю мэтаю было падпарадкаваньне фабрыкі свайму ўплыву, барацьба супроць савецкай улады і партыі.

«Прыдзе час — мы сваё возьмем» —вось як гаварылі аб сваёй мэце контр-рэвалюцыянэры. Нельга адрозьніваць усю гэтую дзейнасьць ад таго супраціўленьня, якое аказвае клясавы вораг нашаму сацыялістычнаму наступленьню. Не выпадкова падзеі на Добрускай фабрыцы супадаюць з момантам перавыбараў саветаў. Мы можам сказаць, што аднэй з бліжэйшых мэт гэтай кучкі жандарска-кулацкіх элемэнтаў бы-

трычна» [illegible] агляду вытворчых нарад і камісій. У нас працуе адна агульна-фабрычная камісія ў складзе 17 чал. і 5 цэхавых вытворчых камісій у складзе 29 чалавек.

У рабоце вытворчых нарад за апошнія 6 месяцаў маем значныя паляпшэньні. 8 цэхавых вытворчых нарад прапрацавалі рад практычных пытаньняў, якія далі адпаведны эфэкт.

Ня гледзячы на гэта, ёсьць рад выпадкаў, калі адміністрацыйна-тэхнічны пэрсанал не зьяўляецца на пасяджэньні вытворчых камісій і нарад, а да прапаноў рабочых адносіцца з вышыні.

Напрыклад, тэхпэрсанал не зьвярнуў увагі на прапанову рабочага аўтаматнага аддзяленьня т. Самончыка аб устанаўленьні сетак для фільтроўкі парафіну. Больш таго, калі Самончык высоўваў гэта пытаньне на пасяджэньні вытворчай камісіі, таб. Ліствін—заг. вытворчай часткай фабрыкі, вядучы пратакол нарады, прапановы Самончыка **нават не запісаў.**

На пашыранай вытворчай нарадзе інжынэр Рык запрапанаваў праект мэханізацыі прапітачнага аддзяленьня. Нарада пастанавіла гэты праект прапрацаваць і зьвярнулся да ўсіх рабочых з заклікам прыняць удзел у распрацоўцы гэтага пытаньня. На заклік адгукнулася некалькі рабочых.

Манцёры т.т. Скоблаў і Мнускін запрапанавалі свой праект мэханізацыі. Дырэктар фабрыкі т. Федаровіч абяцаў, што гэты праект будзе прапрацаваны на вытворча-тэхнічнай нарадзе, але дагэтуль мадэль Мнускіна валяецца ў аддзяленьні.

Рабочы-сьлесар т. Донін таксама запрапанаваў праект мэханізацыі

умовы працы для рабочых-рацыяна-лізатараў вельмі цяжкія, рабочыя нават ня маюць магчымасьці зрабіць патрэбную скромную мадэль, бо ніхто ім ня ідзе насустрач.

У аўтаматным аддзяленьні ў працэсе работы шпількі, што выштурхваюць запалкі, зношваюцца і ламаюцца, а мы іх атрымліваем з заграніцы. Заказвалі суседняму цьвіковаму заводу «Інтэрнацыянал», але ўжо мінула 2 месяцы і заказ ня выканан. Тады манцёр аўтаматнага аддзяленьня т. Скаблоў запрапанаваў тэхнаруку зрабіць новую плянку і замяніць гэтыя шпількі звычайнымі гаплікамі з дроту. Тэхнарук ад гэтае прапановы адмахнуўся і нічога не зрабіў, а запас шпілек ужо скончыўся. З прычыны гэтага мы хутка спынім працу. Ёсьць яшчэ рад падобных фактаў, але ўсіх іх не апішаш.

Адгэтуль і вывад, што вытворчая камісія дагэтуль мала аддавала ўвагі нашым вынаходцам-рабочым, якія высоўваюць карысныя прапановы, не рэагуе яна таксама на тое, што тэхнічны пэрсанал адносіцца да прапаноў рабочых з вышыні.

Недахопам у рабоце вытворчай камісіі трэба таксама лічыць тое, што яна ня прыцягвала радавых рабочых і работніц—ня членаў вытворчых камісій. Гэта даводзіцца тым, што на 8 нарадах прысутнічала ўсяго 352 чал. (на фабрыках звыш 1.700 рабочых).

Патрэбен больш чулы і правільны падыход да пастаноў вытворчых нарад і камісій, да прапаноў рабочых.

Трэба часьцей правяраць выкананьне прапаноў рабочых і вытворчых нарад.

А. РАБІНОВІЧ.

сабе мэтаю дапамагчы працаўнікам вытворчых, кантрольных і эканомкамісій у вырашэньні пытаньняў, узьнікаючых перад імі ў працэсе іх работы.

Першы год паказаў, што часопісь правільна падыйшла да выкананьня ролі кіруючага органу па пытаньнях масавай эканомработы на прадпрыемствах і ва ўстановах.

Ня толькі працаўнікі вытворчых і эканомкамісій, але таксама і рабочыя, і служачыя нізавога актыву, якія цікавяцца пытаньнямі рацыяналізацыі вытворчасьці і палепшаньня дзяржапарату, могуць знайсьці ў часопісі шмат карысных і каштоўных указаньняў.

У часопісі шырока асьвятляюцца пытаньні будаўніцтва, недахопы работы на прадпрыемствах і ва ўстановах і цэлы рад іншых.

Побач з крытыкай недахопаў, часопісь шырока разгарнула прапаганду новых мэтадаў і форм работы на нашых прадпрыемствах на канкрэтных прыкладах работы найбольш узорных прадпрыемстваў і перадавых рабочых.

Асабліва шырока пастаўлена асьвятленьне практыкі масавай эканомработы на прадпрыемствах і ва ўстановах.

Асаблівая ўвага зьвернута ў новым органе на масавую эканомработу і на работу часовых кантрольных камісій.

Вельмі важны аддзел п. н. «Увазе РСІ», у якім рабочыя зварочваюць увагу РСІ на паасобныя недахопы і непарадкі на прадпрыемствах, патрабуючы ўмяшаньня органаў РСІ.

Выжнейшыя вынаходніцтвы і дасягненьні ў галіне вытворчасьці асьвятляюцца ў аддзеле часопісі «Навіцыя», у якім даюцца парады і спраўкі на розных пытаньнях вытворчага і навукова-тэхнічнага характару.

Трэба яшчэ дадаць, што рэдакцыя зварочвае асаблівую ўвагу на дасягненьне вынікаў па заметках. Акуратна вядзецца аддзел «Вытворчая часопісь дапамагла», дзе паведамляюцца вынікі расьсьледваньня і аб зробленых захадах па заметках.

Заметкі ў гэтай часопісі, паводле дырэктыўнага ліста Наркома РСІ СССР т. Арджанікідзэ, расьсьледуюцца пад непасрэдным наглядам РСІ на мясцох.

Застаецца толькі пашкадаваць аб тым, што **практыка масавай эканомработы беларускіх прадпрыемстваў і ўстаноў, дзякуючы слабому яшчэ пранікненьню часопісі на нашы прадпрыемствы і ўстановы, выстарчальнага адлюстраваньня на старонках часопісі не атрымала.** За мінулы год было зьмешчана некалькі карэспандэнцый аб непарадках на паасобных нашых прадпрыемствах і 3-4 артыкулы па пытаньнях удзелу вытворчых і эканомкамісій у рабоце РСІ, аб масавай праверцы 20 проц. зьніжэньня адміністрацыйных выдаткаў.

Зразумела, што гэты прабел нашаму вытворчаму актыву трэба папоўніць.

Трэба энэргічна ўзяцца за прасоўваньне «Вытворч. Часопісі», скарыстоўваючы для гэтага агляд камісій і нарад, што зараз праводзіцца. Гэта тым больш патрэбна, што пытаньні агляду, арганізаванага між іншым, пры актыўным удзеле «Вытв. часоп.», шырока асьвятляюцца на старонках гэтай часопісі.

М. З—кі.

што падрыхтоўка да выбараў [illegible]

Менск рыхтуецца да выбараў

Работа гарадзкой выбарчай камісіі пачалася з складаньня сьпісаў лішэнцаў. Сьпісы складзены ў альфабэтным парадку і будуць рассылацца па саюзах, на біржу працы, сампрамсаюзу і страхкасе для выяўленьня непрацоўных элемэнтаў, што пралезьлі ў наш савецкі апарат.

Сярод пазбаўленых правоў ёсьць асобы, што атрымліваюць дапамогу ў страхкасе, члены саюзу, што маюць прыбытак ад дамоў, якія перавышае іх працоўны заработак і г. д.

У бягучым годзе сьпіс лішэнцаў налічвае 6.700 чалавек—на 2 з палавай тысячы больш леташняга сьпісу.

Гарсаветам выдаецца адозва да працоўнага насельніцтва з просьбай дапамагчы выявіць асоб, якія павінны быць пазбаўлены выбарчых правоў.

Камісія занялася таксама складаньнем сьпісаў працоўных, што маюць права выбараў, якіх па Менску налічваецца прыблізна да 75.000 чал.

Пастанова гарсавету абавязвае ўсіх гаспадарнікаў заняцца ў самы кароткі тэрмін складаньнем гэтых сьпісаў, прычым асобы, якія несвоечасова прадставілі весткі, будуць прыцягвацца да адказнасьці. У выбарчую камісію кожны дзень паступаюць сотні сьпісаў.

Пачалася і агітацыйная падрыхтоўка да справаздачна - выбарчай кампаніі. Гэта работа вядзецца ў цеснай сувязі з ЦСПСБ і камісіямі дапамогі, якія створаны на 13 буйнейшых прадпрыемствах Менску.

Некаторыя камісіі дапамогі ўжо прыступілі да работы. Камісія дапамогі пры Эльводзе наладжвае сьветлавыя лёзунгі, якія будуць вывешаны па вуліцах. Паштова-тэлеграфная кантора, пачынаючы з 20-га на ўсю прыходзячую пошту і газэты будзе накладваць штамп з лёзунгамі з поваду выбараў.

Для больш поўнага прыцягненьня да справаздачна - выбарчай кампаніі працоўных ваколіц, у бліжэйшыя дні будзе арганізаваны мітынг па радыё. На Серабранцы, на Камароўцы і Пяхаўцы ўстанаўляюцца гучнагаварыцелі, разьвяваюцца лёзунгі і плякаты.

Гарадзкая выбарчая камісія арганізуе пры дапамозе камсамольскіх арганізацый вялікі карнавал. Упрыгожаныя аўтамабілі будуць разьяжджаць па горадзе, раскідваць лістоўкі і арганізоўваць на ваколіцах выступленьні драмгурткоў і вусныя газэты, прысьвечаныя выбарам.

У нядзелю, 20-га студзеня, менскія фізкультурнікі арганізуюць агітацыйны лыжны прабег на ваколіцы.

Упяршыню ў гэтым годзе да ўдзелу ў справаздачнай кампаніі будуць прыцягнуты школы.

Жакты на час справаздачна - выбарчай кампаніі арганізуюць спэцыяльныя дзіцячыя пакоі.

Справаздачная кампанія адкрыецца сходам на заводзе „Чырвоная Зара".

А.

За павышэньне вытворчасьці сельскай гаспадаркі БССР, за ўздым ураджаю

У новае дзесяцігодзьдзе мы ўваходзім са значнымі дасягненьнямі на фронце гаспадарчага і культурнага будаўніцтва. Калі параўнаць тыя эканамічныя падставы, тым болей пасьля панаваньня на Беларусі акупацыі і бандытызму з сучасным эканамічным становішчам нашай краіны, дык мы ўгледзім вялічэзную розьніцу. Зруйнаванасьць у горадзе і ў вёсцы, на фабрыцы і ў сельскай гаспадарцы, нячуванае скарачэньне вытворчасьці на ўсіх галінах народнае гаспадаркі—гэта ёсьць маюнак мінулага. Кіпучая праца на прамысловых прадпрыемствах і ў сельскай гаспадарцы, павялічэньне прадукцыйнасьці працы, амаль што поўнае аднаўленьне асноўных капіталаў, павялічэньне валавое прадукцыі прамысловасьці і сельскае гаспадаркі, паляпшэньне дабрабыту рабочых і сялян, шырокае разгортваньне культурнага будаўніцтва, энэргічнае імкненьне шырокіх колаў працоўных да культурнага жыцьця і пасьлядоўнае аўладаньне вышынямі культуры—гэта ёсьць рэальная сучаснасьць. Але трэба зусім выразна адзначыць, што яшчэ шмат чаго намі ня зроблена. У шэрагу галін нашай працы мы прасоўваемся вельмі ціхімі і невялічкімі крокамі. Аб гэтых слабых мясцох нашай працы я і хачу сказаць некалькі слоў у маім артыкуле. Найбольш слабым месцам у нас зьяўляецца праца па ўздыме вытворчасьці ў сельскай гаспадарцы, у правядзеньні яе сацыялістычнай рэканструкцыі. На фоне бясспрэчных дасягненьняў па ўздыме сельскай гаспадаркі мы наглядаем яшчэ шмат прарэхаў, шмат ня зробленага. Напрыклад, павышэньне ўраджайнасьці дагэтуль праходзіць зусім нездавальняюча. А пытаньне рашучага ўздыму ўраджаю зьяўляецца адным з самых актуальных. Досыць сказаць, што нават у нашых сацыялістычных адзінбуйных сельска-гаспадарчых адзінках—саўгасах і калгасах не заўсёды справы з ураджаем стаяць добра. Шмат якія з іх амаль ня ўтрымоўваюцца на даваенным узроўні ўраджаю. Індывідуальныя сялянскія гаспадаркі таксама яшчэ маюць зусім нездавальняючы, вельмі нізкі ўраджай. Я ня буду спыняцца на другіх галінах працы ў сельскай гаспадарцы, бо і там можна знайсьці шмат недаробленага. Ці можна ў сельскай гаспадарцы Беларусі павысіць ураджайнасьць? Так, можна і трэба павысіць. У нас у гэтай галіне ёсьць ня вычарпаныя магчымасьці. А пытаньне гэта, разам з іншымі задачамі ў галіне сельска-гаспадарчай працы, стаіць вельмі востра. Востра таму, што ў нас не хапае свайго хлеба, не хапае сельска-гаспадарчага сырцу для нашай прамысловасьці. А мы-ж думаем на працягу бліжэйшых пяці год будаваць новыя прамысловыя прадпрыемствы, якія павінны базавацца на сельска-гаспадарчым сырцы (ільнапрадзільны камбінат, маслабойныя заводы і інш.).

Якім чынам мы павінны павысіць ураджайнасьць сельскае гаспадаркі Беларусі? Перш за ўсё пытаньне стаіць аб угнаеньні, бо наша глеба без угнаеньняў вялікага эфэкту ўраджаі даць ня можа. Ці ўсё-ж намі зроблена па скарыстаньні ўсялякіх магчымасьцяй для пашырэньня ўгнаеньня? Не, ня ўсё, зусім ня ўсё. Дагэтуль селянін прывык лічыць, што ўгнаеньнем можа быць толькі гной з-пад жывёлы. Гэтая думка зьяўляецца памылковай. Вядома, гной жывёлы дае лепшы эфэкт, але яго-ж мала, ёсьць яшчэ і іншыя ўгнаеньні, якія даюць добры вынік у павышэньні ўраджаю. Напрыклад, ва ўмовах Беларусі мы можам і павінны вельмі многа атрымаць ад прыстасаваньня зялёнага ўгнаеньня—лубіну. Наша глеба цалкам падыходзіць да ўжываньня лубіну: супясі, сугліпкі і прыпадлівыя нізіны, —гэта ўсё такія глебы, на якіх лубін можа расьці і рабіць цэлы агрыкультурны пераварот, асабліва гэтага можна дабіцца ў паўднёвай частцы Беларусі (Гомельшчына, Мазыршчына, Бабруйск). Вялікую ролю можа і павінен адыграць у нас торф, як угнаеньне. Сяляне часта скардзяцца на тое, што не хапае падсьцілу для жывёлы і таму мала выходзіць гною. А па торфе ўсе ходзім, торф на кожным кроку, ён зьяўляецца лепшым падсьцілам з пункту погляду атрыманьня добрай якасьці ўгнаеньня, дый простым чынам пры адпаведных умовах торф зьяўляецца добраякасным угнаеньнем. Чаму-ж такое мерапрыемства дагэтуль слаба скарыстоўваецца? Тлумачыць гэта можна толькі тым, што намі мала зроблена ў гэтай галіне працы. Выраб мінэральных угнаеньняў (фасфарыт і інш.) таксама паладжаны слаба. Праўда, мы пачалі будаваць фасфарытны завод, які пачне працаваць гэтай вясной, але гэтага мала. Трэба адзначыць, што такія рэчы, як вапнаваньне глебы, у нас амаль зусім не прымяняюцца, а гэта таксама ёсьць адно з сродкаў павышэньня ўраджайнасьці, а па вапне мы ўсюды ходзім. Прычым здабычу вапны і яе прыстасаваньне для вапнаваньня глебы можна наладзіць зусім лёгка і ў масавым парадку. Праўда, гэтае мерапрыемства патрабуе адпаведных умоў, каб яго ўжываць. І тут якраз мы ўпіраемся ў адсутнасьць адпаведных вопытаў па прыстасаваньні вапнаваньня глебы. Трэба пашырыць пастаноўку вопытаў вапнаваньня—гэта задача абавязковая. Наогул, калі мы пачынаем гаварыць аб мінэральных угнаеньнях, дык усе прывыклі чакаць, накуль за сродкі дзяржавы будуць пабудаваны адпаведныя заводы па іх вырабе. Такі погляд зьяўляецца няправільным. Вядома, што ёсьць такія віды мінэральных угнаеньняў, якія павінны вырабляцца на буйных добра абсталяваных дзяржаўных прадпрыемствах, але гэта ня ўсё—трэба навакол гэтай задачы мабілізаваць шырокую грамадзкасьць, мабілізаваць сродкі самога насельніцтва праз каапэрацыю ў першую чаргу. Чаму-б таму ці іншаму аб'яднаньню сельска-гаспадарчай каапэрацыі не пабудаваць добрага фасфарытнага млыну. Гэта было-б разумным укладаньнем капіталаў. Дый наогул трэба адзначыць, што капітальныя ўкладаньні ў будаўніцтва прадпрыемстваў, выраблаючых штучнае ўгнаеньне, зьяўляюцца рэнтабэльнымі ўкладаньнямі таму, што можна атрымаць ад гэтага хуткі эканамічны эфэкт. Вось гэта ёсьць група пытаньняў, якія датычаць угнаеньняў, як аднаго з сродкаў павышэньня ўраджайнасьці.

Але павышэньне ўраджайнасьці залежыць ня толькі ад прыстасаваньня ўгнаеньняў, ёсьць яшчэ цэлы рад мерапрыемстваў, якія павінны адыграць сур'ёзную ролю як па павышэньні прадукцыйнасьці сельскай гаспадаркі наогул, так і па павышэньні ўраджаю. Напрыклад: паляпшэньне мэтадаў апрацоўкі зямлі (прыстасаваньне лепшых і складаных машын), ачыстка пасеньня, зяблівая і своечасовая ўспашка зямлі, устанаўленьне шматпалёвага севазвароту (гэта самае галоўнае) і іншыя агрыкультурныя мерапрыемствы. Трэба адзначыць, што першае і апошняе мерапрыемствы (прыстасаваньне машын у апрацоўцы зямлі і устанаўленьне шматпалёвага севазвароту) зьвязаны з узбуйненьнем сел. гаспадаркі, бо надта на карлікавай сялянскай гаспадарцы і церасапалосіцы цяжка ўжыць як адно, гэтак і другое, тым больш набыцьцё складаных машын для індывідуальнай сялянскай (бядняцкай і серадняцкай) гаспадаркі зьяўляецца не пасільным, таму адсюль выцякае праблема шырокага вытворчага каапэраваньня і калектыўнага аб'яднаньня індывідуальных бядняцкіх і серадняцкіх гаспадарак.

Таму СНК БССР, вызначаючы ў сваіх пастановах ад 20-га сьнежня 1928 г. мерапрыемствы аб уздыме ўраджайнасьці і правядзеньні веснавой пасеўнай кампаніі на 1929 г., вызначыў галоўнейшай задачай—праблему калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня сялянскіх гаспадарак. Нават усім вядома, што радыкальным шляхам уздыму сельскай гаспадаркі зьяўляецца шлях да пераходу на буйнае сацыялістычнае землеробства, бо сельская гаспадарка толькі тады пойдзе хуткімі крокамі ў бок прагрэсу, калі ўсе дасягненьні навукі і тэхнікі будуць на ўсе сто проц. у ёй ужывацца. Адна агрыкультура бяз высокай тэхнікі, гэта ня ўсё, як і адна тэхніка без агрыкультуры ня зможа вырашыць праблемы адраджэньня сельскай гаспадаркі. І тое і другое разам (тэхніка і агранамічная навука) толькі і вырашаць праблему сацыялістычнай рэканструкцыі сельскай гаспадаркі.

Такім чынам, пытаньне ўзбуйненьня сельскай гаспадаркі зьяўляецца адным з галоўнейшых.

Таму мы ставім у цесную сувязь адно з другім пытаньне ўраджайнасьці, калектывізацыі і вытворчага каапэраваньня.

Разам з гэтым намі пастаўлена (і вынесена адпаведная пастанова) пытаньне ўзмацненьня агранамічнай працы на вёсцы. Праца агранома набывае найважнейшае значэньне. Падымаць ураджайнасьць бяз шырокіх агранамічных мерапрыемстваў ня можна. Адсюль і пастанова савецкага ўраду, якой прызнаецца, што працу агранома на агрыкультурным фронце трэба лічыць асноўнай, вялікай важнасьці грамадзкай працай. Вялікую ролю павінны адыграць і нашы навукова-дасьледчыя і навучальныя сельска-гаспадарчыя ўстановы (НДІ, сельска-гаспадарчая акадэмія і тэхнікумы). Вопыты лябараторый і габінэтаў трэба зрабіць маемасьцю шырачэзных мас сялянства для практычнага іх ужываньня ў сельскай гаспадарцы—гэта ёсьць адказьнейшая праблема. Таксама неабходна дабіцца таго, каб уся маса студэнцтва і навуковых працаўнікоў сельска-гаспадарчых ВНУ і тэхнікумаў зьявілася масавым расаднікам агранамічнай культуры сярод шырокіх колаў бяднейшага і серадняцкага сялянства. **Пытаньням аграпрапаганды ў зьвязку з задачамі ўздыму ўраджайнасьці трэба ўдзяліць максымум увагі.** Агранамія, студэнцтва, працоўная школа і настаўніцтва павінны зьявіцца масавай аграпрапагандысцкай сілай, праз якую ў бліжэйшыя гады мы павінны зрабіць асноўную масу працоўнага сялянства агранамічна пісьменнай.

А ў гэтым і ляжыць асноўная парука павышэньня ўраджайнасьці нашай сельскай гаспадаркі. Такім чынам, другое дзесяцігодзьдзе мы пачнем у сельска-гаспадарчай працы з павялічэньня ўраджаю, пашырэньня калектывізацыі сялянскіх гаспадарак. На 35 проц. павысіць ураджай за бліжэйшае пяцігодзьдзе, дабіцца, каб ня менш 10 проц. усёй пасеўнай плошчы складала-б пасеўная плошча калгасаў у бліжэйшыя пяць год—вось у чым наша баявая задача.

М. ГАЛАДЗЕД.

ЛЕНІНСКІЯ ЗБОРНІКІ

Восем ленінскіх зборнікаў даюць багаты матар'ял для асьвятленьня дзейнасьці і творчасьці Леніна.—Некаторыя зборні і вышлі другім і трэцім выданьнем.—Да 5-ці годзьдзя смерці Леніна выходзіць дзевяты зборнік (філёзофскі)

Ленінскія зборнікі зьяўляюцца дадаткам да твораў Леніна. У той час, як творы даюць у гатовым відзе канчатковыя вынікі работы Леніна, у зборніках мы знаходзім першапачатковы сыры матар'ял у відзе чарнавых нататкаў, сшыткаў, перапіскі, заметак у блёк-ноце, адзнак алоўкам на палёх сшыткаў, дакладаў, кніг і г. д.

Першы ленінскі зборнік вышаў ужо ў 3 выданьні. У гэтым зборніку апублікавана работа Леніна «Як чуць не патухла «Искра» (1900 г.), ёсьць частка перапіскі і многа іншага каштоўнага матар'ялу.

У другім зборніку, што вышаў 2-м выданьнем, зьмяшчаецца гісторыя выпрацоўкі партыйнай праграмы 1903 году і асьвятляюцца паасобныя моманты з дзейнасьці і барацьбы Леніна за пэрыяд імпэрыялістычнай вайны, пачынаючы ад яго арышту ў Аўстрыі да звароту 16 (3)-га красавіка 1917 году ў Петраград.

Трэці зборнік зьмяшчае ў сабе рад артыкулаў Леніна, якія прызначаліся для «Рабочей Газеты» (1889 г.), напісаных у Мінусінскай ссылцы, потым вялікая перапіска з рэдакцыяй «Искры» і «Зари», лісты Розе Люксэмбург і інш., тэзісы па нацыянальным пытаньні, дыктатуры пралетарыяту і інш.

У чацьвертым зборніку мы знаходзім перапіску з Патрэсавым, цікавы матар'ял з эпохі стварэньня «Искры» і «Зари», праект прамовы па аграрным пытаньні ў 2-й Дзяржаўнай Думе, напісаны для Алексінскага, даклад у Цурыху аб Лютаўскай рэвалюцыі і іншыя матар'ялы.

Пяты зборнік прысьвечаны рэвалюцыі 1905 г. і зьмяшчае ў сабе матар'ялы, якія не прызначаліся для друку. Гэта—пляны, нататкі, канспэкты артыкулаў і рэзалюцый, лісты і заметкі, даклад Леніна, зроблены на нямецкай мове ў Цурыху на сходзе рабочай моладзі (даклад тут-жа падаецца на расійскай мове), матар'ялы па III зьезьдзе партыі, перапіска і інш.

У шостым зборніку ёсьць артыкул Леніна на нямецкай мове «Рэвалюцыйны пралетарыят і права нацыі на самавызначэньне», які зьяўляецца адказам на артыкул Радэка ў швэйцарскай сацыял-дэмакратычнай газэце, у канцы 1915 г., з расійскім перакладам, зробленым Крупскай. Асноўны матар'ял зборніку, аднак, прысьвечаны эпосе расколу РСДРП (1903-1904 г.г.) і ад II зьезду да стварэньня газэты «Вперед» і дае дакумантальную гісторыю расколу. Нарэшце, апошняя частка зьмяшчае ў сабе заметкі Леніна на палёх брашуры Троцкага «Роля і значэньне прафэсыянальных саюзаў», якая зьявілася ў канцы 1920 году, перад X зьездам партыі.

Чацьверты і шосты зборнікі вышлі таксама 2-м выданьнем.

Сёмы зборнік зьмяшчае матар'ялы па II зьезьдзе партыі, тры артыкулы 1899 году і матар'ялы з эпохі расколу РСДРП, якія прадстаўляюць сабой працяг пачатага ў шостым зборніку апублікаваньня дакумантаў. Акрамя таго, тут сабраны 14 артыкулаў і лістоў Леніна 1917 году (красавік-кастрычнік) і заўвагі Леніна на кнігу Варга «Праблемы эканамічнай палітыкі пры пралетарскай дыктатуры».

Восьмы зборнік зьмяшчае перапіску Леніна з агэнтамі «Искры», членамі расійскай арганізацыі «Искры» і членамі Арганізацыйнага Камітэту (кастрычнік 1900—май 1903 г.) і 38 розных дакумантаў, якія адносяцца да 1917-1922 г.г., аб палепшаньні дзяржапарату і аб барацьбе з бюракратызмам і цяганінай. Апошнія, пад назваю «Ленін аб палепшаньні дзяржапарату і аб барацьбе з бюракратызмам і цяганінай» вышлі таксама асобным масавым выданьнем ў ліку 20.000 экзэмпляраў.

Усе зборнікі маюць рэдкія партрэты Леніна, здымкі цэлага раду лістоў і заметак, маюць іменныя і бібліяграфічныя паказальнікі і надрукаваны на вельмі добрай паперы.

Некалькі месяцаў таму назад вышаў «Указатель» да першых 7 зборнікаў (альфабэтны і храналёгічны паказальнікі твораў Леніна, альфабэтны паказальнік твораў іншых аўтараў, ілюстрацыі, факсіміле і зьмест зборнікаў).

Знаходзіцца ў друку і выйдзе да 5-й гадавіны Леніна з дня сьмерці дзевяты ленінскі зборнік, які зьмяшчае ў сабе канспэкт кнігі Гегеля «Навука лёгікі» (1914 г.).

Кніжная паліца

Выйшлі з друку і атрыманы рэдакцыяй наступныя кнігі:

1. **Большая Советская Энциклопедия, т. XII.** Выд. акц. т-ва «Советская энциклопедия», Москва, 1928 г., ст. 832.
2. **Маладняк,** № 12, часопісь Выд. «Чырвоная Зьмена», Менск 1928 г. ст. 178, цана 40 кап.
3. **Революция и культура,** № 23-24, часопісь Выд. газ. «Правда», Масква, 1928 г., ст. 124, цана 90 кап.

Справа Баршай

Адкуль пранікла іржавіна

Учарашняе пасяджэньне суду пачалося з допыту апошніх двух сьведак: дырэктара заводу—вылучэнца Маслоўскага і сучаснага сакратара парт'ячэйкі Тышкевіча.

Гэтыя сьведкі даюць адказ на запытаньне, адкуль маглі пранікнуць на завод «Кастрычнік» нездаровыя настроі.

Маслоўскі характарызуе падсуднага Тачыліна, як чалавека, які, калі-б хацеў, дык лёгка мог устаяць ад уплыву варожых элемэнтаў.

Грузьдзёў-жа сямейна зьвязаны з вёскай, чалавек цёмны.

За два гады толькі на завод прышло 200 новых рабочых, выключна з вёскі. У большасьці сваёй гэта былі беднякі і батракі.

— Але,—гаворыць Маслоўскі,—упаўне магчыма, што ў іх ліку маглі прасачыцца і сацыяльна варожыя нам элемэнты.

Прэзыдыум суд,

Сьведка заяўляе, што у дакладной запісцы Каронін данасіў аб тым, што ў гладзільным цэху «балуюцца» і што вінавата Баршай. Калі-б было адзначана, што над Баршай зьдзекваліся, дык ён, зразумела, не абвяшчаў-бы вымову Баршай.

Маслоўскі гаворыць, што урокі данае справы яшчэ не усвоены ўсімі адказнымі працаўнікамі шкляной прамысловасьці, ня гледзячы на тое, што яны павінны былі гэтыя урокі усвоіць.

Апошні сьведка Тышкевіч расказвае, што частка найбольш няўстойлівых рабочых часта выпівалі з кулакамі, слухалі кулацкія гутаркі аб «яўрэйскім засільлі». Тыя, якія нядаўна прышлі на завод і яшчэ не пераварыліся ў рабочым катле, лёгка паддаліся кулацкаму ўплыву. Ужо пасьля таго, як справа пачалася, Тышкевіч чуў словы: «з-за адной жыдоўкі трох хлапцоў пасадзілі».

Сьведка затым расказвае, што ў вёсках, недалёка ад заводу, кулаччо арганізавала рад тэрарыстычных актаў над лепшымі прадстаўнікамі беднаты.

Абодвы сьведкі указвалі на велізарныя цяжкасьці у разгортваньні масавай працы на заводзе. На заводзе бязумоўна маецца моцнае пралетарскае ядро, якое здольна даць адпор дробнабуржуазным уплывам. Але ва ўмовах чатырохзьменнай працы і жыльлёвай раскіданасьці было надта цяжка праводзіць арганізавана выхаваўчую працу. Такія умовы і зьявіліся прычынай таго, што ў асобных выпадках клясавы вораг аказваўся пераможцам.

Пракуратура на працэсе Баршай: т. т. Міхайлаў, Ігнатоўскі, Канаплін

Спрэчкі бакоў

Ва ўчарашнім-жа пасяджэньні пачаліся спрэчкі бакоў.

Дзяржаўны абвінаваўца тав. Міхайлаў лічыць, што ўсіх абвінавачаных трэба падзяліць на 3 групы. Да 1 групы належыць аднесьці Тачыліна, Тулякова і Грузьдзёва—непасрэдных распальшчыкаў нацыянальнае варожасьці на заводзе; да 2 групы—Ніцыеўскую і Гладкова—памоцнікаў першай.

Зусім асобна трэба выдзеліць міліцыянэра Красьнянскага, бо ён вінаваты ня толькі ў тым, што ня прыняў належных мер да спыненьня зьдзекаў, але і ў тым, што садзейнічаў ім.

Дзяржаўны абвінаваўца кажа, што жаданьне падсудных паказаць сябе неразьвітымі і несьвядомымі не ўдалося. У працягу працэсу даволі яскрава выявілася, што падсудныя не такія ўжо «неразумныя».

Пракурор застанаўляецца на пытаньні аб тым, ці зьяўляецца слова «жыд» абражаючым.

— Справа,—кажа т. Міхайлаў—ня ў слове «жыд», а ў тым, як сказаць гэта слова. Можна так выказаць слова «яўрэй» ці нават «беларус», што гэта ня зусім прыдзецца па густу тым, якім гэтыя словы адрасуюцца.

Пераходзячы да абмалёўваньня роляў падсудных, пракурор лічыць, што абвінавачаньне даказана ў адносінах да ўсіх падсудных. Не змаглі даказаць сваю нявіноўнасьць ня толькі Тачылін, Тулякоў і Грузьдзеў, але Ніцыеўская і Гладкоў.

Праўда, Ніцыеўскую магчыма абвінавачваць толькі ў хуліганстве.

Пракурор кваліфікуе дзейнасьць Тачыліна, Тулякова і Грузьдзева, як злачынствы, прадугледжаныя арт. арт. 84 а і 107 б. КК. Прымаючы пад увагу выключную злоснасьць і ўпартасьць, тав. Міхайлаў просіць суд увайсьці з хадайніцтвам у ЦВК БССР аб няпрымяненьні амністыі ў адзнаку 10 гадавіны існаваньня БССР да падсуднага Тачыліна.

Дзейнасьць Ніцыеўскай дзяржаўны абвінаваўца кваліфікуе па арт. 107 а КК. Гладкова—па арт. 84, Пчолкіна і Кароніна—па арт. 107, 84 і 24.

У адносінах хворага падсуднага Красьнянскага пракурор просіць суд вызначыць адпаведную меру пакараньня.

***

Пасьля прамовы пракурора выступілі грамадзкія абвінаваўцы т. т. Канаплін і Ігнатоўскі і абаронцы.

Прыгавар чакаецца сёньня ўвечары

Ушануем загінуўшых гэрояў грамадзянскай вайны

Хваля грамадзянскай вайны над палямі Беларусі пранеслася, як ураган. У полымі гарачых схватак з белапалякамі і контр-рэвалюцыйнымі бандамі загінулі сотні, дзесяткі соцень лепшых змаганьнікаў за рэвалюцыю Кастрычніка. Партызанскі рух на Беларусі таксама займае значнае месца.

Вестак, гістарычных дакумантаў, у поўным сэнсе гэтага слова, аб значнай частцы гэрояў, загінуўшых у барацьбе—няма. Няма амаль таксама вестак аб больш яскравых эпізодах барацьбы з белапалякамі і контр-рэвалюцыйнымі бандамі на Беларусі.

Пытаньнем гістарычных падзей у часе грамадзянскай вайны зацікавіўся Цэнтральны Савет Асоавіяхіму.

Пры Цэнтральным Савеце Асоавіяхіму утворана камісія па ўвекавечаньні памяці загінуўшых гэрояў грамадзянскай вайны і па зьбіраньні матар'ялаў па гісторыі грамадзянскай вайны.

... выканкомаў са сьпісам загінуўшых чырвоных байцоў данае мясцовасьці з паказаньнем месца і абставін геройскай пагібелі.

У школах, хатах-чытальнях, нардамох вывешваць партрэты чырвоных гэрояў з іх кароткімі баявымі жыцьцяпісамі. У гэтым павінны адыграць галоўную ролю члены Асоавіяхіму. На іх ускладаецца задача аб зьбіраньні ўспамінаў актыўных удзельнікаў барацьбы за кастрычнік.

Пастаноўлена хадайнічаць перад адпаведнымі органамі аб прызначэньні клюбам, дамом абароны, хатам-чытальням, цірам, стрэльбішчам, асобным вайсковым габінэтам і інш. імя загінуўшых гэрояў грамадзянскай вайны.

Практыкаваць масавыя экскурсіі да брацкіх магіл і на месцы гістарычных баёў з мэтаю азнаямленьня экскурсантаў з гэраічнай барацьбой рабочае клясы.

У склад камісіі па ўвекавечаньні...

МЕНСК

Новы турбінны гэнэратар на Менскай электрастанцыі

У зьвязку з перагрузкай Менскай электрастанцыі, апошняя зусім спыніла далучэньне новых абанэнтаў. Эльвод праектуе ўстаноўку на станцыі новага турбіннага гэнэратару ў 6 тысяч кілёват, што дасьць магчымасьць павялічыць магутнасьць станцыі ў два разы. Дзяржаўны электратэхнічны трэст запрапанаваў Эльводу заключыць з ім дагавор на безадкладную дастаўку такога гэнэратару. Гэнэратар мяркуецца вырабіць на савецкім заводзе „Электрасіла" у працягу 12 месяцаў. Кошт новай турбіны вызначаецца ў 162 тысячы рублёў.

Электрыфікацыя мястэчка Уваравічы

Дзяржаўны электратэхнічны трэст заключыў дагавор з Гомельскім водасьвятам на дастаўку 60 тон медзі для пашырэньня Гомельскай гарадзкой электрастанцыі. На апошняй устанаўляецца новы турбінны гэнэратар магутнасьцю ў 3 тысячы кілёват. З пашырэньнем Гомельскай электрастанцыі будуць цалкам электрыфікаваны м. Уваравічы і дзьве бліжэйшыя вёскі. Новая пашыраная станцыя будзе пушчана ў 1929-30 годзе.

Забесьпячэньне будаўніцтва рабочай сілай

Пры Менскай Біржы працы адбыўся рад нарад па пытаньні забесьпячэньня будаўнічага сэзону рабочай сілай. Спэцыяльная экспэртная камісія за апошні час праверыла кваліфікацыю ўсіх беспрацоўных сэкцыі будаўнікоў. Будаўнічыя і жыльлёвыя арганізацыі вядуць перагаворы з Біржай працы аб замацаваньні за імі 257 каменшчыкаў, 80 тынкаўшчыкоў і пэўнай месячнай нормы чорнарабочай сілы.

Падатковыя ільготы членам Аўтадору

У мэтах папулярызацыі ідэі Аўтадору Саўнарком Беларусі пастанавіў зьменшыць на 25 проц. ...

У ПРЭЗЫДЫУМЕ ЦСПСБ

Разьмеркаваньне прыбыткаў МЦРК за 1927-28 г.

Агульная сума прыбыткаў МЦРК за мінулы гаспадарчы год складае 123.000 руб. Гэтую суму прэзыдыум ЦСПСБ рэкамэндаваў сходу ўпаўнаважаных МЦРК разьмеркаваць наступным чынам: у асноўны капітал 40 проц (49.200 р.), у рэспубліканскі фонд—5 проц. (6.150 р.), запасны капітал—10 проц. (12.300 руб.). фонд палепшаньня быту—10 проц., культурна-бытавы фонд пайшчыкаў—22 проц., доўгатэрміновы крэдыт—10 проц. і на грамадзкае харчаваньне 3 проц. Частку з сумы на культурна-бытавыя патрэбы пайшчыкаў, прэзыдыум ЦСПСБ лічыць патрэбным выдзеліць на арганізацыю дзіцячых ста овак.

Сход упаўнаважаных МЦРК, які разьмяркуе прыбыткі, а таксама абгаворыць і іншыя пытаньні, будзе скліканы на 16-га лютага г. г.

Усебеларуская нарада прадстаўнікоў камсамолу ў праф-арганізацыях

Прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў у 1-й палове сакавіка склікаць усебеларускую нараду прадстаўнікоў камсамолу ў праворганах.

Нарада абмяркуе становішча і пэрспэктывы работы сярод моладзі; пэрспэктывы юнацкай працы ў сувязі з пяцігадовым плянам разьвіцьця народнае гаспадаркі БССР; становішча беспрацоўя сярод падросткаў і меры барацьбы з імі і культурна-масавую работу прафсаюзаў і камсамолу сярод рабочай моладзі.

У нарадзе прымуць удзел усе прадстаўнікі акруговых саветаў прафсаюзаў, прадстаўнікі ЦК і ЦП саюзаў і прадстаўнікі 20 фабзаўкомаў больш буйных прадпрыемстваў.

Прапрацоўка пастаноў 8-га зьезду прафсаюзаў

З мэтай папулярызацыі сярод шырокіх рабочых мас пастаноў 8-га ...

Беларускі цэмэнт

У Крычаве маюцца вялікія паклады гліны і мелу. У сучасны момант пачата падрыхтоўка да пабудовы там моцнага цэмэнтнага заводу з вытворчасьцю ў 600 бочак цэмэнту ў год на першы час. У ВСНГ СССР пытаньне аб пабудове цэмэнтнага заводу ў Крычаве вырашана ў станоўчым сэнсе. Праект заводу распрацоўваецца. Будуць заказаны навейшыя машыны. Кошт заводу вызначаецца ў 6-7 мільёнаў рублёў. Сыравінай ён будзе забясьпечаны на дзесяткі год. Да будаўнічых работ мяркуецца прыступіць у 1929-30 годзе.

Гэты завод зьявіцца першым цэмэнтным заводам на Беларусі. Дагэтуль цэмэнт увозіўся ў БССР з розных раёнаў Саюзу. У Крычаве будзе пабудаваны і невялікі мелаплавільны завод. Намячаецца таксама пабудова новай электрастанцыі ў некалькі тысяч кілёват для абслугоўваньня прадпрыемстваў і бліжэйшых вёсак.

4 з пол. млн. руб. на будаўніцтва новых фабрык

Удзел ВСНГБ у надыходзячым будаўнічым сэзоне вызначаецца ў суме каля 4 з пал. мільёнаў руб. Сродкі будуць скарыстаны на дабудову зав. «Дрэваапрацоўшчык», швэйнай і галянтарэйнай фабрык, мэханізацыю цагельных заводаў, канцэнтрацыю цэхаў на барысаўскім заводзе „Камінтэрн" і г. д. Будзе пабудаваны ў Магільным ці ў Койданаве лесапільны завод. Складзены праекты на пабудову цагельнага заводу і макароннай фабрыкі.

Назначэньні

Тав. Раманчук, Язэп Арсеньнявіч, назначан ЦВК БССР загадчыкам музэю рэвалюцыі БССР.

Тав. Калінін, Пятро Ульянавіч, асвабанёны ад абавязкаў Народнага Камісара Сацыяльнага Забесьпячэньня БССР.

Ад ЦКК КП(б) Беларусі

ЦКК КП(б) Беларусі паведамляе аб наступных пастановах парткалегіі ЦКК КП(б)Б:

Чапінскі Бэнэдыкт Іванаў, чл. КП(б)Б ...

Справа аб зьдзеках з работніцы пякарні ТПО

Допыт загадчыка пякарняй партыйца Цьвірко ўносіць новыя па- ...

... нуць Цьвірко да крымінальнай адказнасьці, вылучыўшы ...

Пры Цэнтральным Савеце ... Асоавіяхіму ўтворана камісія па ўвекавечаньні памяці загінуўшых гэрояў грамадзянскай вайны і па зьбіраньні матар'ялаў па гісторыі грамадзянскай вайны.

Бліжэйшая задача камісіі — гэта ўтварэньне помнікаў у мясцох аб яскравых эпізодах барацьбы з белапалякамі і контр-рэвалюцыйнымі бандамі. Прывядзеньне ў парадак брацкіх могілак чырвоных байцоў і ўтварэньне помнікаў на гэтых могілках.

Арганізацыі Асоавіяхіму на мясцох павінны ўсямерна садзейнічаць камісіі зьбіраньнем вестак аб загінуўшых чырвоных байцох, утвараньнем помнікаў, вывешваньнем памятных дошак каля сельсаветаў і ... сіі да брацкіх магіл і на месцы гістарычных баёў з мэтаю азнаямленьня экскурсантаў з гэраічнай барацьбой рабочае клясы.

У склад камісіі па ўвекавечаньні памяці загінуўшых гэрояў у часе грамадзянскай вайны ўвайшлі: Андрэеў, Паруб, Касьяровіч, Амбросенак, Забаронак, Чалядзінскі, Казак, Тыманюк і інш.

Зараз камісія прыступіла да зборy і распрацоўкі матар'ялаў аб партызанскім руху на Беларусі.

Канчаткова будзе ўстаноўлена гісторыя расстрэлу партызан у Дукоры і на Камароўцы. Мясцом будзе дадзена канкрэтная дырэктыва аб зьбіраньні матар'ялаў аб партызанскім руху на Беларусі.

Ул. Б—вік.

Аўтадору

У мэтах папулярызацыі ідэі Аўтадору Саўнарком Беларусі пастанавіў зьменшыць на 25 проц. разьмер максымальнага мясцовага падатку на вэлёсыпэды і матацыклі, якія належаць членам Аўтадору. Ва ўсіх акругах пры праўленьнях Аўтадору арганізуюцца мотовэлёсэкцыі.

Новы крахмальны завод у Астрашыцкім Гарадку

Праз месяц у Астрашыцкім Гарадку, Менскае акругі, канчаецца пабудова новага крахмальнага заводу. Пуск заводу адбудзецца ўвясну. Вытворчая праграма яго прадугледжвае перапрацоўку 200 тысяч пудоў бульбы ў сэзон.

... зьезду прафсаюзаў

З мэтай папулярызацыі сярод шырокіх рабочых мас пастаноў 8-га ўсесаюзнага зьезду прафсаюзаў, прэзыдыум ЦСПСБ пастанавіў выдаць рэзалюцыі VIII зьезду прафсаюзаў на беларускай, яўрэйскай і польскай мовах і ўжыць яшчэ рад мерапрыемстваў.

— ЛІТАРАТУРА ДА ЛЕНІНСКІХ ДЗЁН. *Белдзяржбібліятэка да пяцігодзьдзя сьмерці Леніна і выбарчай кампаніі ў саветы набыла шмат спэцыяльнае літаратуры па гэтых пытаньнях. Бібліятэка зрабіла рэкамэндацыйныя сьпісы ленінскай і выбарчай літаратуры. Усе зацікаўленыя арганізацыі могуць азнаёміцца з рэкамэндацыйным сьпісам у бібліятэцы.*

ЦКК КП(б) Беларусі ... наступных пастановах партколегіі ЦКК КП(б)Б:

Чапалінскі Бэнэдыкт Іванаў, чл. КП(б)Б з IV—1922 г., служачы, 1888 г. н., б. старшыня праўленьня Лесбелу і потым старшыня праўленьня „Северолеса“, пастановаю ПК ЦКК КП(б)Б ад 8-XII—1928 г., як чужы партыі, авантурыстычны і крымінальны элемэнт, які знаходзіўся ў партыі выпадкова для скарыстаньня сваёй партыйнасьці ў карысьлівых мэтах, з партыі выключаны.

Рыцікаў Мікалай Ільліч, член КП(б)Б з 1917 г., служачы, 1895 г. н., б. памочнік пракурора па Мазырскай акрузе, пастановай ПК ЦКК КП(б)Б ад 8-XII—1928 г. за крымінальныя злачынствы і як элемэнт, які канчаткова разлажыўся, з партыі выключаны.

Партколегія ЦКК КП(б)Б.

... тыйца Цьвірко ўносіць новыя падрабязнасьці ў справу. Высьвятляецца, што Ясінская была загружана работай, якая не ўваходзіла ў яе абавязкі. Цьвірко некалькі раз прысутнічаў пры тым, як рабочыя крылі «матам» і «балаваліся» з работніцай Ясінскай. З Банцарэвічам Цьвірко жыў добра, лічачы яго добрым рабочым.

Дзякуючы яго безгаспадарчасьці і патураньню на прадпрыемстве стварылася тая абстаноўка, якая давяла да гэтага працэсу.

Суд лічыць неабходным прыцягнуць ... казнасьці, ... на справу.

Паказаньні сьведкаў Эскіна, Ключніка, Мюлер і інш. сьведчыць, што далёка не ўсе рабочыя дрэнна адносіліся да Ясінскай.

Усе факты хуліганства Банцарэвіча, бязупынныя зьдзекі з Ясінскай, «перасыпка» мукой, прапанова стаць прастытуткай і г. д. — судом пацьвярджаюцца.

Банцарэвіч прыгавораны да 3-х год заключэньня. Па амністыі да 10-годзьдзя БССР пакараньне зьніжана яму напалову.

А—С.

Сеньня пачынаецца слуханьнем справа Лесбелу

Сёньня а 5-й гадзіне ўвечары ў залі пасяджэньняў Менскага Акруговага суду Вярхоўны суд БССР пачынае слуханьне справы Лесбелу. Склад суду наступны: старшыня—тав. Несьцер, народныя засядацелі т. т. Лупач (рабочы завод Лесбел), Іваноў (старшыня ЦП саюзу мэталістых), Смольскі (рабочы абойнай фабрыкі). Абвінавачвае памочнік пракурора рэспублікі тав. Міхайлаў. Падсудных абараняюць члены Менскай калегіі абаронцаў т. т. Корсак і Малкін. На суд выклікана каля 50 сьведак. Увахол у залю пасяджэньняў вольны.

ПАВЕДАМЛЕНЬНІ

З 20-га студзеня пры ЦП адкрываецца будаўнічы цэх, з мэтай падрыхтоўкі рабочых будаўнікоў па спэцыяльнасьцях: каменшчыкаў і тынкоўшчыкоў.

Члены саюзу і дэмабілізаваныя чырвонаармейцы, якія жадаюць паступіць у гэты цэх, падаюць заявы на біржу працы.

Прыём заяў пачаўся з 17-га студзеня. Саюзы павінны прыслаць сваіх людзей не пазьней 20 студзеня г.г. да сакратара біржы працы.

Не гледзячы на тое, што на вучоце біржы працы ёсьць шмат дэмабілізаваных чырвонаармейцаў, якіх нельга зараз задаволіць працай—прыбыцьцё дэмабілізаваных чырвонаармейцаў з іншых мясцовасьцяй Беларусі і з-за межаў БССР не спыняецца.

Біржа працы папярэджвае, што прыехаўшыя ў Менск дэмабілізаваныя чырвонаармейцы на вучот брацца не будуць і працы не атрымаюць.

— Клюб імя Карла Маркса. У аўторак, 22-га студзеня, клюбны вечар, прысьвечаны 5-годзьдзю са дня сьмерці У. І. Леніна. 1) 5 гадоў сацыялістычнага будаўніцтва па ленінскіх наказах, даклад т. Раманчука, 2) літаратурна-мастацкая частка, 3) кінофільм—„пахаваньне Леніна“.

Увахол для членаў партыі і членаў клюбу вольны.

— У нядзелю, 20-га студзеня—кіно „Прыжок“. Пачатак а 8 і 10 гадз. увеч. Выклікаецца 3-я група дружыны парадку.

— Сёньня, а 9 г. увеч.—рэпэтыцыя 4 акту п'есы—„Чалавек з партфэлем“. Яўка ўсіх занятых у пастаноўцы абавязкова.

— У панядзелак, 21 студзеня, а 8 г. увеч., у чытальні клюба К. Маркса, адбудзецца вечар мастацкай чыткі прысьвечаны памяці Леніна.

Прымаюць удзел артысты БДТ1 Запрашаюцца члены клюбу, партыі, чытачы і члены бібліятэкі Рабіс.

— Дом Асьветы. Сёньня—вечар пралетарскай літарат. (выступл. БелАППа). Пасьля пастаноўка—„Босыя на вогнішчы“. Пачатак а 8 г. увеч.

Заняткі музычнага гуртка—сёньня а 8 г. і ў нядзелю а 1 з пал. дня.

— Дом Асьветы. 20-I, а 12 г. дня, адбудуцца заняткі вайсковага гуртку.

Прысутнасьць камсамольцаў абавязкова.

Бюро ячэйкі.

— У сераду, 23-га студзеня г. г., а 7-й гадзіне ўвечары адбудзецца чарговы дэлегацкі сход абедзьвёх груп.

У памяшканьне Кастрычніцкага РК павінны зьявіцца дэлегаткі наступных ячэек: каўбаснай фабрыкі, пабутковай фабрыкі, войлачнікаў, палаты мер і ваг, Белкаапсаюзу, МЦРК, банкаўскіх установаў, Белжылсаюзу, БСІКО, страхкасы, Хлебапрадукту, дому грудного дзіцяці, спраўдому і «Утылізацыя».

У памяшканьні клюбу імя Леніна (был. Чырвоная заля): дэлегаткі заводу „Чырвоная Зара“, скурнога заводу, Менгарразьвіцця, шавецкай майстэрні, Аўтакіраўніцтва, грузчыкі, УМТ'у, сьпіртзаводу, хэмфармзаводу, цукернай фабрыкі, БДУ, НКЮ, НКФ, Белсельсаюзу, ЦРД, ЦКК-РСІ, ДПУ і Абяднанай Вайсковай Школы.

— У нядзелю, 11 студзеня г. г. а 11 гадзіне раніцы ў малой залі клюбу Карла Маркса адбудуцца чарговыя заняткі нядзельнага камвузу, на якім тав. Карклін прачытае лекцыю аб 5-цігадовым разьвіцьці народнае гаспадаркі і культуры БССР.

— 23 студзеня г. г., а 7-й гадзіне ўвечары, у памяшканьні клюбу Леніна (был. Заходняй чыг.), скліканецца сход усіх слухачоў адзінай парт школы Кастрычнікавага раёну.

Яўка ўсіх слухачоў школы абавязкова. Пасьля сходу—кіно.

— Пушкінская бібліятэка. У нядзелю, 20-I, а 5 з пал. г. увеч., 1-ы паверх, адбудзецца агульны сход чытачоў і бібліятэчных працаўнікоў, прысьвечаны 5-годзьдзю з дня сьмерці У. І. Леніна. У ленкутку біб-кі адкрыта выстаўка ленінскай літаратуры і пра 9-га студзеня 1905 г. Таксама арганізаваны кніжныя выстаўкі пры ўсіх бібліятэчных аддзяленьнях і прыгарадных хатах-чытальнях.

— Пушкінская біб-ка. У нядзелю, 20-I, а 3 г. дня 2 паверх, адбудзецца дзіцячы ранішнік, прысьвечаны ленінскім дням. У ранішніку ўдзел прымаюць выключна дзеці-чытачы.

— БДУ. У панядзелак, 21 студзеня, роўна а 8 г. увеч. у актавай залі БДУ, адбудзецца вечар, прысьвечаны 5-годзьдзю з дня сьмерці У. І. Леніна; запрашаюцца навуковыя і тэхнічныя працаўнікі і студэнцтва БДУ.

Пленум Сав. Нар. Гасп. БССР

24 студзеня 1929 г., а 6 гадз. увеч, у памяшканьні ВСНГБ,

АДБУДЗЕЦЦА

Пленум Савету Народнае Гаспадаркі БССР

ПАРАДАК ДНЯ:

1. Прамфінплян на 1928-29 г. (Дакл. тав. Карп).
2. Рацыяналізацыя прамысловасьці і зьніжэньне сабекошту прадукцыі. (Дакл. тав. Стракоўскі).
3. Пяцігадовы плян разьвіцьця прамысловасьці БССР. (Дакладч. тав. Сасноўскі).

СЁНЬНЯ Ў ТЭАТРЫ і КІНО

БЕЛДЗЯРЖТЭАТР

СУБОТА, 19 СТУДЗЕНЯ

для саюзу харчавікоў

ЗАПЯЮЦЬ ВЕРАЦЁНЫ

Пачатак а 8 гадз. увечары.

КІНО-ТЭАТР КУЛЬТУРА — Ад аўторка, 15-га студзеня. Мастацкі баявік Межрабпом-фільм. Масква—Праматэус Бэрлін. „САЛАМАНДРА“. У галоўн. ролі Бэрнгард Гэтцке.

КІНО ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА — Ад аўторка, 15-га студзеня. „Сапраўдны джэнтльмэн“. Звыш праграмы—КІНОХРОНІКА Белдзяржкіно № 47

КІНО ІНТЭРНАЦЫЯНАЛ — Ад аўторка, 15-га студзеня. 1) „АПОШНІ РЭЙС“ 2) „КАХАНЬНЕ і СПОРТ“

КІНО ПРАЛЕТАРЫ — 1) „Браняносец Пацёмкін“ 2) „АСЯ“. Пачатак а 7 гадзіне.

1-шы дзіцячы кіно-тэатр ЮНЫ ПІЯНЭР — „Вася Рэфарматар“ у 6 частках. Кошт білету 10 кап.

КІНО СПАРТАК — Звыш праграмы гастролі вядомых юмарыстых-сатырыкаў БРОУНТАЛЕЙ (папаша і сын). Вечар юмару і сьмеху! На экране ПРАЦЭС АБ 3.000.000 камэдыя ў 6 ч. У галоўнай ролі ІГАР ІЛЬЛІНСКІ.

САЮЗХЛЕБ паведамляе ўсе транспартныя і іншыя арганізацыі, што ён згодна пастановы наркамгандлю бярэ загатоўку, а таксама продаж

СЕНА І САЛОМЫ

і бярэ на сябе ПАСТАЎКУ сена і саломы

УСЯЛЯКІМІ ПАРТЫЯМІ.

У Менску продаж утвараецца Белкантoрай САЮЗХЛЕБ —Рэспубліканская, 11, а на мясцох — пунктамі САЮЗХЛЕБА.

Крестьяне, снимайте кожу со свиных туш, сдавайте ее кожпромышленности.

Ошпаривание и осмаливание свиней уничтожает ценное сырье-кожу.

БЕЛОРУССКАЯ КОНТОРА КОЖСИНДИКАТА покупает кожи с резаных и палых свиней.

Приемка производится на всех пунктах кожсиндиката.

Цена за 1-й сорт кожи: с резаной туши—50 к. килограмм; с палой—40 коп. за килограмм.

К приемке не допускаются шпареные и паленые кожи.

Кожа может быть брита, при смачивании теплой водой не выше 28 градусов, но не горячей, или можно и совсем не снимать щетины. При бритье избегать порезов кожи, так как это уменьшает ее стоимость.

Да ўвагі рабкораў, селькораў, рэдкалегій друкаваных і насьценных газэт

Рэдакцыя газэты „Зьвязда“ даводзіць да ведама, што ёй праводзіцца ПАДПІСКУ на дадатак да газ. „Зьвязда“ двухтыднёвую часопісь

„Рабоче-крестьянский корреспондент“

выданьне газ. „ПРАВДА“. Гэтая часопісь зьяўляецца кіраўнічым органам рабселькораў, дае тлумачэньне па ўсіх пытаньнях рабселькораўскага руху і зьяўляецца неабходным падручнікам у штодзеннай працы кожнай рэдкалегіі і рабселькора. Кожная рэдкалегія павінна зараз-жа правесьці падпіску на часопісь „Рабоче-крестьянский корреспондент“ сярод рабселькораў з нумару 23-24, які прысьвечаны вынікам IV Усесаюзнай нарады рабселькораў.

ЦАНА НА 1929 ГОД

1 мес. 2 нумары —руб. 30 кап. 6 мес. 12 нумар. 1 руб. 70 кап.
3 „ 6 „ — „ 85 „ 12 „ 24 „ 3 „ 25 „

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА: Менск, галоўная кантора, газ. „Зьвязда“, Савецкая, 63.

ОБУВНОЕ ПРОИЗВОДСТВО РУЧН. И МЕХАНИЧ. Общедоступ. руковод. для самообуч. и усовершенств. Сост. по новейш. иностр. источ. инж. М. Мишин 217 рис., в перепл., с перес. Ц. 2 р. 75 к. МОСКВА, ул. Герцена, 31-29 Кооп. Т-во „СОВРЕМЕННИК“.

ПОЛНАЯ ПОВАРЕННАЯ КНИГА для ХОЗЯЕК. Мясной и вегетарианск. стол. Различное тесто. Пироги. Печенье. Овощи. Зелень. Наставления для готовки на примусе. Ц. 2 р. 85 к. с перес. Кооп. Т-ву „СОВРЕМЕННИК“. Москва, ул. Герцена, 31-29.

ДОМАШНИЙ РЕМЕСЛЕННИК САМОУЧИТЕЛЬ ВСЕХ ремесл в одной книге плотн., столярн., токарн., перепл., слесарн., сапожной., малярн. и ВСЕ друг. 148 рис. Цена 3 р.

НОВЫЙ ПОЛНЫЙ САМОУЧИТЕЛЬ КРОЙКИ и ШИТЬЯ женских и детских верхних вещей, платьев и белья (мужских, женских, детских) 300 рис. выкр. чертеж. Ц. 3 р. Адрес: Москва, Политехнический Музей 1103. Кооперативное т-во „КУЛЬТУРА и ЗНАНИЕ“

135 ФОКУСОВ с 187 рисунками 138 страниц. Сост. А. Мирлес. Ц. 1 р. 50 к.

РАЗВЛЕЧЕНИЯ НА ДОСУГЕ. Сост. А. Мирлес. Об. загадок, шарад, шуток, головоломок и пр. 184 рис. 195 стр. Ц. 2 р. 25 к. Высыл. налож. платежом Москва. Политехн. музей, 110-3. „КУЛЬТУРА и ЗНАНИЕ“.

КНИГА для ХОЗЯЕК ЗАГОТОВКИ и ЗАПАСЫ на зиму. Руководство для домашн. хоз. Сушка. Маринады. Соленье. Консервы. Вина. Наливки. Квасы. Пиво. Мед и пр. 150 стр. Ц. 1 р. Высыл. нал. платеж. Москва, Политехн. муз. 110-3 кооп. т-во „КУЛЬТУРА и ЗНАНИЕ“.

Адказны рэдактар ЯН. АСЬМОЎ

Менск, Галоўлітбел № 593

Друкарня газэты «Зьвязда», Менск.